

ရန်ကုန်မြို့

ကျေးဇူးရှင်မိုးညိုဆရာတော်အရှင်သုန္ဒရီ

လေးသားစီစဉ်ထားသော

ဓမ္မရာဇာဇာနည်ကျမ်း

တ တိ ယ တွဲ

၄

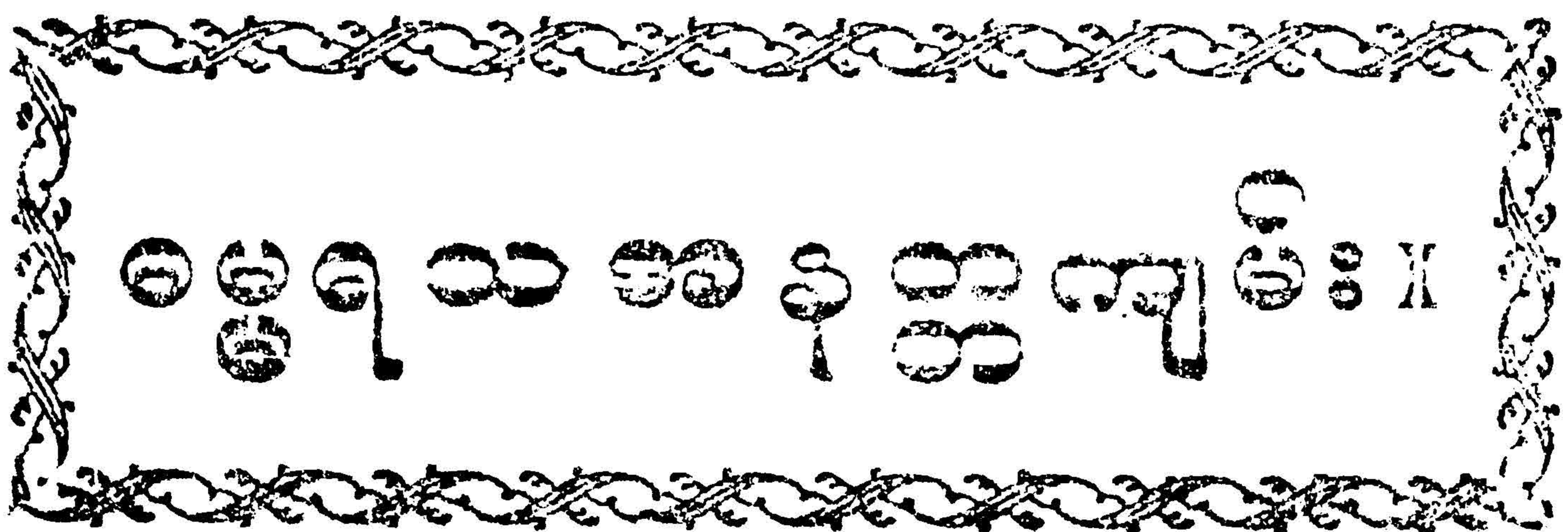
စိန်ရတနာစာပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ် ၃၁၅၊ ကျိုက္ကဆံလမ်း၊ တာမေ-ရန်ကုန်မြို့။

ရန်ကုန်မြို့

ကျေးဇူးရှင်

မိုးညိုဆရာတော်

အရှင်သူမြတ် ရေးသားစီစဉ်ထားသော

တတိယတွဲ

ကမ္ဘာ့ ဗုဒ္ဓ ဝိသုဒ္ဓိ သိလ်
စာကြည့်တိုက်
ကမ္ဘာအေး။

ဘာသာရေးဆိုင်ရာစာပေ ခွင့်ပြုချက် အမှတ် (၄၄၅၀)

ပထမအကြိမ်
အုပ်ချုပ် (၇၀၀၀)
၁၉၇၀-ခု အောက်တိုဘာလ

ပုံနှိပ်သူ။ ။ ဦးပါ၊ မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၂၁၈)
စိန်ရတနာစာပုံနှိပ်တိုက်၊
အမှတ်-၃၁၅၊ ကျိုက္ကဆံလမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်ဝေသူ။ ။ ဒေါ်စိန်ဟန်၊ မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၁၁၄၃)
ပတ္တမြားစာပေတိုက်၊
အမှတ် ၃၁၅၊ ကျိုက္ကဆံလမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကုန်။

(မိုးညိုဆရာတော် အရှင်မြတ်၏ပုံတော်)

နိုင်ငံတော် သြဝါဒါစရိယ

မန္တလေး - ဦးပဝရ ဆရာတော်ဘုရား၏ ထောက်ခံချက်။

မိုးညိုဆရာတော်ကလေး၏ ယခုရေးသား စီရင်အပ်သော
(ဓမ္မရသစာနုတ္တကျမ်း)သည်၊ ဘုရားဟော နိကာယ် ပါဠိတော်
ကြီးများနှင့် ကိုက်ညီလှပါသည်။

အထူး ထုတ်ဖော် ညွှန်ပြရသော်-

- ၁။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်- ဓာတုခန္ဓသုတ်- ဗီဇခန္ဓသုတ်။
- ၂။ ပဏ္ဏာသပါဠိတော်- ပဂ္ဂုဿာဓိသုတ်။
- ၃။ ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ်များနှင့် အထူးကိုက်ညီပါသည်။

ဦးပဝရ

မြန်မာပြည် ဗုဒ္ဓသာသနာပြု၊ အစိုးရ ဝိနိစ္ဆယဌာန၊
နိုင်ငံတော်သြဝါဒါစရိယ၊ မူလငါးစုံ တိုက်၊
(ဘီ-ဘီ-အို-အေ) မိဘမဲ့ကျောင်း၊ မန္တလေးမြို့။

ဘုရားတပည့်တော် ဒကာ ငမိုးသန့်နှင့် ဒကာမ-မိလှမေ ခြေ
တော်ဦးခိုက် ရုံသေစွာလျှောက်ထားပါသည် ကျေးဇူးရှင်-မိုးညို
ဆရာတော် အရှင်သူမြတ်ဘုရား-

လျှောက်ထားရန်ပွား....

သမထအလုပ်နှင့်ဝိပဿနာအလုပ်ဆိုသည်မှာမည်ကဲ့သို့ကဲ့ပြား
၍ သမထ အာရုံနိမိတ်များဆိုတာ အဘယ်ကဲ့သို့ဖြစ်ပုံကို အနည်း
ငယ် ရှင်းပေးတော်မူပါဘုရား။

ရုပ်နာမ်၏သဘောနှင့်ဓာတုပရိစ္ဆေဒ-ရူပပရိစ္ဆေဒ-နာမပရိစ္ဆေဒ
များကို ခွဲခြားပြီးလျှင် ရုပ်ဝိညာဏ်ခေါ်ရုပ် ရှင်းပေးတော်မူပါ
ဘုရား။

ဘယ်ရုပ်ဘယ်နာမ်တို့အပေါ်၌ ဝိပဿနာအနေဖြင့် ဘယ်ကဲ့သို့
ရှု၍ အဘယ်သို့သော အမြင်အသိရမှသာ စူဠသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်
ကြီး ခေါ်ဆိုထိုက်ပုံများကို ဘုရားတပည့်တော်နှင့်တကွ အားလုံး
သော ယောဂီတပည့်များ သိလိုလှပါ၍၊ တပည့်များကို ငဲ့ညှာ
ထောက်ထားသနားတော်မူသောအားဖြင့် ရေးသား၍ ပေးသနား
တော်မူပါမည့်အကြောင်း ရုံသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်
ဆရာသခင် ကျေးဇူးရှင် မိုးညိုအရှင်သူမြတ်ဘုရား။

(ပုံ) မောင်သန့်-လှမေ နှင့် ယောဂီများ
ရန်ကုန်မြို့။

ဆရာတော်၏ တိုက်တွန်းချက်။

ရန်ကုန်မြို့နှင့် မန္တလေးမြို့ အမရပူရမြို့ တောင်ကြီးမြို့နေ ဒါယိကာ-ဒါယိကာမတွေက အသနားခံ လျှောက်ထားတောင်းပန်ခြင်းကြောင့်၊ ဤမိုးညိုဝိပဿနာ ဓမ္မရသအနတ္တကျမ်းကို တရားဟောမှုတရားပြမှုမှအပ လွတ်လပ်သောအချိန်မှာပင် ဦးပဉ္ဇင်း၏ခန္ဓာကိုသာ အကိုးအကားပြု၍ ထိုခန္ဓာထဲမှ နူးညံ့သိမ်မွေ့၍ နက်နဲပြီး အသိအမြင် ခက်ခဲလှစွာသော ကြောင်း ကျိုးသဘောတွေကို တရားအလုပ်နှင့် အားထုတ်မည့်ပုဂ္ဂိုလ်တွေနှင့် တရားအလုပ်နှင့်အားထုတ်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်များ၊ မြင်လွယ်-သိလွယ်စေခြင်းငှါ အပိုစကားလုံးတွေ မသုံးနှုန်းဘဲ အတိုချုံး၍ မြန်မာတို့၏ အသုံးအနှုန်း အက္ခရာစာလုံးဖြင့်သာ ဦးပဉ္ဇင်းအားထုတ်စဉ်က မြင်ရ-သိရခဲ့သော သဘောတွေကို ပြတ်သားရှင်းလင်းစွာ မေတ္တာရှေ့ထားပြီး စီစဉ်၍ ရေးသားလိုက်ရပေတော့သတည်း။

မှတ်ချက်။ ။ဤစာအုပ်ကို ဖတ်ရှုကြသော ရဟန်းရှင်လူ သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့သည်၊ မြန်မာတို့၏အသုံးအနှုန်းဖြင့်ရေးသားထားသည့် အဓိပ္ပာယ်သဘောတွေကို သတိထား၍ စဉ်းစားဉာဏ်နှင့် သေခြာစွာ ဖတ်ရှုကြပါရန် တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

မိုးညိုဆရာတော်

နိဒါန်း

ပရိယတ် ပဋိပတ် ပဋိဝေဓ ဟူ၍ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဘုရား ထားရှိတော်မူခဲ့သော သာသနာတော်မြတ်ကြီးသည်ကား အရေးပါအရာရောက် မှန်မြတ်လှပါ၍ ကြုံကြိုက်သည့်အခါ ဝမ်းပန်းတသာ လိုက်နာအားထုတ် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် ကျင့်ကြံကြရမည်ကို ကား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း သဘောပေါက် နားလည်ကြပေလိမ့်မည်။

စာပေကျမ်းဂန်ဘက်မှ မူလအခြေခံ ကျမ်းစာများနှင့် ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ ဋီကာ အနု မရုယောဇနာ စသည်များကို မိမိတို့သင်ကြား နေဆဲမှာသော်၎င်း၊ သင်ကြား တတ်မြောက်ပြီး၍ ဆရာတဆူအနေနှင့် စာသင်တိုက်ကြီးများပြုလုပ်ကာ တပည့်တပန်းတို့ကို သင်ကြားချပို့ နေခြင်းအားဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုအရှင်မြတ်တို့မှာ မြတ်စွာဘုရား ထားရှိတော်မူခဲ့သော ပရိယတ္တိသာသနာတော်ကြီးကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ဝင်ရောက်ထမ်းဆောင်လျက် နေသည်ဟုဆိုရပါပေ၏။ (ဤကားဂန္ထစုရကိုရည်ညွှန်းပါသည်)

ထိုနည်းအတူပင် သမထဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာတရားများကို လိုက်စားအားထုတ် ကျင့်ကြံနေခြင်းဖြင့်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဋိပတ္တိသာသနာကို အားပေး ဆောင်ရွက် နေသည်ဟု ဆိုရပြန်ပေ၏။ (ဤကား ဝိပဿနာဓူရကို ရည်ညွှန်းပါသည်)

ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရသော လုပ်ငန်းကြီးနှစ်ခုစလုံးတို့၌ပင် တိကျမှန်ကန်သော ထမ်းဆောင်နိုင်ရေးမှာ မူလဆရာများသာ လိုရင်းဖြစ်ပေ၏။ ဆရာကောင်းတပည့် ပန်းကောင်းပန် ဆိုရာတို့၌လည်း လောကီ - လောကုတ္တရာ အသိပညာရယူရေးတို့မှာပင် ဆရာများကိုသာ ဦးစားပေး၍ ဆိုထားချက်များသာ ဖြစ်ချေသည်။

ဒါ့ကြောင့် ပဋိပတ်တည်းဟူသောကျင့်စဉ်အနေနှင့် ဝိပဿနာဉာဏ် ရရှိရေးများ လိုက်စားနေကြသောကျွန်ုပ်တို့အဘို့မှာလည်း တကဲ့-ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ဆရာကောင်းများကိုသာ လိုလားအပ်လှပါပေသည်။ လိုလားသည့်အတိုင်း စူးစမ်းရှာဖွေရမည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဝတ္တရားတခုဖြစ်ပေ၏။

(ယထာဘူတံ ညာဏာယ သတ္ထာ ပရိယေသိတဗ္ဗာ ဟူသော ဘုရားတိုက်တွန်းချက်ကို ရည်ညွှန်းပါ၏။)

အို...ဓမ္မမိတ်ဆွေအပေ င်းတို့၊ ယခုအခါ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ပြုလုပ်နေကြသော ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာများသည်၊ ရုပ်နှင့်နာမ်ကို အရှုခံထား၍ မိမိတို့၏တပည့်များအား ဝိပဿနာရူပဟု ဆိုအပ်သော ဝိပဿနာစိတ္တုပ္ပါဒ် အာရမ္မဏီက အကျိုးတရားများရရှိအောင် ပြုဆိုကြရာ၌ အချို့ကား- မြင်မြင်သမျှ ရေ- မြေ- တော-တောင်နှင့် တကွ အဆောက်အဦးတွေကို ရုပ်ဟု ပြောဆို ပြသကြ၏။ အချို့လည်း မြင်တာ - ကြားတာ - နံတာ - လျှက်တာ - ထိတာ-ပူတာ-အေးတာ-ကြွတာ-ချတာ-လှမ်းတာ များကို ရုပ်ဟူ၍ပြောဆို ပြသ

ကြ၏။ သို့သော် - ဘာဘဲဖြစ်ဖြစ် ထိုဆရာတို့ပြသော ရုပ်များသည် ရူပတိတိရူပံ ဟူသော ဝိဂ္ဂဟနှင့် ကိုက်ညီပါသလော။

(မှတ်ချက်။ ရုပ်ဆိုတာ-ဖောက်ပြန်မှုသဘောသက်သက်မှုကို ဆိုပါသည်။)

ဒါ့ကြောင့် - အို....ဓမ္မမိတ်ဆွေ အပေါင်းတို့၊ ဣပရိပဏ္ဏတ္တာ အာယတနာနံ မောဟောအဝိဇ္ဇာ ဟု ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၌ အဆိုရှိရကား ဥပပတ္တိခေါ်သော လက်ရှိအတ္တဘောကြီးမှ မျက်စိ-နား-နှာလျှာ-ကိုယ်အကြည်တိုင်းတို့၌ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသဘောကို ဘာရယ်လို့ မသိတာဟာ ပစ္စုပ္ပန် အဝိဇ္ဇာမောဟလို့ ဆိုပါတယ်။

ထိုအဝိဇ္ဇာမောဟ ရှိနေသမျှ ဝိပဿနာဉာဏ်ရရှိရေးကိုလည်း မလုပ် မလုပ်လို့ အမှန်မသိ အမှန်မသိလို့ - မှားမှား ယှဉ်းယှဉ်း တွေ့ကျင့်ကြံမိ၊ အဲဒီလို-အကျင့်မှားနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များအဘို့မှာဆိုလျှင် အဝိဇ္ဇာ အပ္ပုပ္ပါဒ်တို့ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ ဘာဝေန သတ္တေ အဘိဘဝတိ ဟု ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၌ ပြဆိုပြန်ရကား ထိုလူများသော မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ တည်းဟူသော မိမိတို့အကျင့်ကပင်လျှင် ဖိစီး နှိပ်စက်လျက် အပါယ်ဆင်းရဲသို့ ကျရောက်စေ၏ တဲ့။

အဲဒါလို- အယူဝါဒ သဘောတရားတွေပေါ်မှာမူတည်ပြီး အမှန်အကန်ရရှိရေးကို လိုလားနေကြပါကုန်သော သင်-ဓမ္မမိတ်ဆွေ အပေါင်းတို့အဘို့မှာဆိုလျှင် ယခုရေးသားလိုက်သော ကျေးဇူးရှင် မိုးညိုဆရာတော်၏ ဓမ္မရသအနုတ္တကျမ်းသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ အယူဝါဒတွေကို ဖြေရှင်းပေးထားသကဲ့သို့ ရေးသားချက်တွေ ပါရှိနေသဖြင့် ပထမလက်ဦးစွာ ဖတ်မိဘို့ရန်ပင် အလွန်ဘဲ အရေးကြီးလှပေ၏။

ဘာကြောင့်ဆိုသော် ထိုစာအုပ်သည် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို သိသင့်သိထိုက်သော သမထနှင့်ဝိပဿနာ ကဲ့ပြားပုံ၊ ရုပ်နာမ်တို့၏ သဘောနှင့် ဓာတုပရိစ္ဆေဒ - ရူပပရိစ္ဆေဒ - နာမ ပရိစ္ဆေဒများကို အားလုံးသိနိုင်လောက်သော မြန်မာတို့အသုံး စကားလုံးများဖြင့် ပြောင်မြောက်စွာသုံးနှုံး၍ ရေးသားထားရုံမျှမက ထိုခါတ်-ထိုရုပ် ထိုနာမ်တို့အပေါ်မှ စဉ်းသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အမြင်အသိ ဘယ်ပုံ ဘယ်နည်း ဖြစ်ရသည်ဆိုတာကို ပိုင်နိုင်စွာ ရေးသားထားသဖြင့်၊ ထို ဓမ္မရသအနတ္တကျမ်းသည် မိမိကျမ်းအမည်နှင့်လျော်စွာ တရား အရသာတွေ့ချည့် ပြည့်နေပါသောကြောင့် ထိုစာအုပ်ကို အမြန် ဆုံး ဝယ်ယူဖတ်ကြား၍ ကိုယ်တိုင် ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်သင့် ကြောင်းကို ကောင်းမြတ်သောစိတ်ထားနှင့် တိုက်တွန်းစကား ရေးသားလိုက်ရပါကြောင်း။

မောင်ရွှေ (ဓမ္မာစရိယ)
၂-ရပ်ကွက်၊ ဇီဇဝါ ၁-လမ်း၊
မြောက်ဥက္ကလာ။

“ ဓမ္မရသအနတ္တကျမ်း ”

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ရတနတ္ထယ ပဏာမနှင့်တကွ ကျမ်းပြုခြင်း၏
အကြောင်းပြစကား။

ရတနတ္ထယံ ပဏာမံ အဟံ ဝန္ဓာမိ။
တပည့်အများ ခဝတ်တွား လျှောက်ထားတောင်းပန်၏။
ဝိပဿနံ နည်းအမှန် လိခံကရောမိ။
မေတ္တာရှေ့ထဲး တဖန်အား ရေးသားရပြန်၏။
ရုပ်ပိုင်း-နာမ်ပိုင်း ဆုတ်မဆိုင်း ဟုတ်တိုင်းသိစေဘိ။
အရှိတရား သတိထား သိငြားကြစေဘိ။
ဝိပဿနာအလုပ် မှန်အချုပ် နာမ်ရုပ်ပိုင်ပိုင်သိ။
စာအုပ်ထဲမှာ စာတွေသာ ရှိတ်ခါမနေဘိ။
ကိုယ်ခန္ဓာတွင်း ဥာဏ်မသွင်း လိုရင်းမသိရှိ။

ဆရာကောင်းထံ နည်းမခံ အမှန်မသိဘိ။

အရှုခံနှင့် ရှုဉာဏ်နှစ်ပါး-သဘောသွား ကဲ့ပြားခြားနား၏။

ခြောက်ပေါက်-ခြောက်တံခါး-တဖွားဖွား

ရုပ်များမြင်အောင်ကြည့်။

ဖြစ်ဆဲရုပ်နာမ် - အရှုခံ ရှုဉာဏ်ရအောင်ကြည့်။

အရှုခံနှင့်-အရှုဉာဏ် ကဲ့အောင်အားထုတ်ကြည့်။

ဤစာအုပ်တွင်-ရုပ်နာမ်ပင် ဖတ်လျှင်သုတသိ။

သုတသိတိုင်း - ဆုတ်မဆိုင်း လုပ်တိုင်းမြင်နိုင်၏။

ခန္ဓာကျမ်းသာ - ကိုးကားကာ ရေးသားလိုက်ပေ၏။

ယခုအခါ မင်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်အလို၌ တရားအလုပ်နှင့် အားထုတ်
နေကြကုန်သော ယောဂီများ သိရှိနားလည်ကြရမည်မှာ သမထ
နှင့် ဝိပဿနာဟုဆိုအပ်သော အလုပ်နှစ်မျိုးကို ကဲ့ပြားခြားနား
စွာ သိရှိပြီး နားလည်ထားဘို့ရာသည်၊ ယောဂီတိုင်းတို့၏ အလွန်
ပင်အရေးကြီးလှစွာသော တာဝန်ကြီးတခုပေတည်း။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုရသော် ဝိပဿနာအလုပ်ကို သမထအလုပ်
ဟု မထင်မှတ်ကြသော်လည်း သမထအလုပ်ကိုပင် ဝိပဿနာ
အလုပ်ဟူ၍ မှတ်ထင်ကြမည်ဖြစ်တတ်လေသောကြောင့်၊ သမထ
နှင့် ဝိပဿနာအလုပ်ကို ကဲ့ပြား ခြားနားစွာရေးသားပြသပေ
ဦးအံ့။

သမထအမြင် ရှင်းတမ်း။

အနည်းငယ် သဘောပေါက်လောက်အောင်သာလျှင် သမထ အလုပ်ကို ရှေးဦးစွာပြမည်ဖြစ်၏။ သမထအလုပ် ဟူသည်ကား ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်သာလျှင်ဖြစ်၏။ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်ထဲမှ မည်သည့်ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်ကိုပင်အားထုတ်အားထုတ် အရှုခံသော ပစ္စည်းတခုပေါ်မှာ တခုတည်းသောအာရုံယှဉ်၍ ထို ယှဉ်၍နေတဲ့ တခုတည်းသောအာရုံပေါ်မှာ သမာဓိ ဟုဆိုအပ်သော တည်ငြိမ် ပြီးနေတဲ့အသိနှင့်တကွ၊ ကေဂ္ဂဒါသမာဓိသော်၎င်း၊ အပ္ပနာသမာဓိသော်၎င်း၊ စျာန်အင်္ဂံ တို့ကိုသော်၎င်း၊ အဘိညာဏ်တို့ကိုသော်၎င်း၊ မြေလျှိုး၍မိုးပျံ့နိုင်သည့် ဣဒ္ဓိပါဒ်တံခိုးများအထိ ရရှိကြရုံမျှမက၊ ဝိတံ၏အာရုံရှေ့၌ပင် ပညတ်နိမိတ်တွေအမျိုးမျိုးထင်မြင်ကြခြင်း၊ မိမိ၏ကိုယ်ကောင်ကြီး၌ပင် ဘယ်ဒင်းကရုပ်၊ ဘယ်ဒင်းကဝေဒနာ၊ ဘယ်ဒင်းကသညာ၊ ဘယ်ဒင်းကသင်္ခါရ၊ ဘယ်ဒင်းကဝိညာဏ်ပါဘဲဟူ၍ မမြင်မသိကြတော့ဘဲ၊ သနမလွှတ်သောမီးတွေ တောက်လောင်နေသည် ဟူ၍သော်၎င်း၊ မိမိ၏ကိုယ်ကောင်ကြီးသည်ပင်လျှင် ရင်ဘတ်နှစ်ခြမ်းကွဲပြီး သွေးတွေယိုစီးကျနေသည် ဟူ၍သော်၎င်း၊ မိမိ၏အသံတွေပင် ပြုတ်ကြေကျသည်ဟူ၍သော်၎င်း၊ မိမိ၏အူခွေကြီးတွေကိုပင်မြင်တွေ့နေသည်ဟူ၍သော်၎င်း၊ မိမိ၏အရိုးစုတွေ အကြောစုတွေကို မြင်တွေ့ရသည် ဟူ၍သော်၎င်း၊ မိမိ၏ ကိုယ်ကောင်ကြီးထဲ၌ အိုင်းအမာကြီးများကဲ့သို့ ကိုက်နေသလိုလို ထုံနေသလိုလို ခဲနေသလိုလို ကုင်နေသလိုလို ပူနေသလိုလို အေးနေသလိုလို တောင့်နေသလိုလို တင်းနေသလိုလို အောင့်အင်းနေသလိုလို နှာနေသလိုလို မှတ်ထင်ပြီး၊ ရုပ်နာမ်တွေကို ပိုင်းခြား

မမြင်တော့ဘဲ ထိုအစိုင်းအခဲတွေနှင့် ပညတ်နိမိတ်တွေရဲ့ အပေါ်
 မှာပင်သောင်တင်၍နေပြီး၊ ထိုအမြင်-ထိုအသိမျိုးကိုပင် ဝိပဿနာ
 အမြင်အသိဟူ၍မှတ်ထင်ကြသော်လည်း အမှန်ကတော့ ဝိပဿနာ
 အမြင်အသိမဟုတ်ပါဘဲ သမထအလုပ်မှ ချွတ်ချော်ပြီး ဘာကမှ
 အသုံးမဝင်တဲ့ သမာဓိ၏အန္တရာယ်ဖြစ်သည့် အာရုံနိမိတ်ပေါ်မှာ
 သောင်တင်၍နေခြင်းသာဖြစ်၏။ သမထအလုပ်မှာမူကား သီလ
 ဖြင့်ပြည့်စုံပြီး တည်ကြည်သောအသိတခုဖြစ်နေအောင် အားထုတ်
 မှသာလျှင် သမထဘာဝနာအလုပ်မည်၏။ (သမထအမြင်
 ရှင်းတမ်းပြီး၏)

ဝိပဿနာအမြင် ရှင်းတမ်း

ယခုအခါ ဝိပဿနာအလုပ်စခန်းကို ရေးသားပြသပေအံ့။
 ဝိပဿနာအလုပ်ဟုဆိုသည်မှာ-နာမည်မှည့်ထားသော နာမပညတ်
 တွေလဲမပါ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်တွေနှင့်တကွ ဃနအစိုင်းအခဲတွေလဲမပါ
 အဖြူ-အနီ-အကြောင်-အကျား-အရောင်-အဆင်း-အလင်း-အရိပ်
 နိမိတ်တွေများတောင် မြူငွေ့ မျှမပါရှိတော့ဘဲ ဥပမာပြုရမည်ဟု
 ဆိုသော်၊ အလွန်ပင် သေးငယ်လှစွာသော မှု့ မှုးလှစွာသော ရ
 ထားမြူ ပရမာအနုမြူကလေးတခုကို အစိတ်ပေါင်းကုဋေကုဋာ
 စိတ်ဖြာလို့ ရကြသော်လဲ၊ ဘယ်လိုဥပမာပြုလို့ မှ နှိုင်းယှဉ်၍မဖြစ်
 နိုင်တဲ့ အကြောင်းဟိတ် တိုက်ဆိုင်တိုင်း ဖြစ်ပေါ်၍လာသည့်
 ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး ပရမတ်သဘောသက်သက်ထဲ၌ ကိုင်ပြလို့ မရ-စမ်း
 ကြည့်သော်လဲမတွေ့၊ ပကတိသက်နှင့်ပင်ခွဲခွဲလို့လဲမရ၊ မံသမျက်
 စိနှင့်ပင် မမြင်မသိရတော့ဘဲ မြဲမြံသောသတိကပ်၍ အာရုံနဲ့ တွေ့
 ပြီး ဥာဏ်ဖြင့်ပိုင်းခြားလို့ ပညာဖြင့်ထိုးထွင်းကန့်သတ် သိစရာရှိ

သော ဓါတ်လို့ ဆိုတဲ့ ပျော့အောင် - မာအောင် ဆောင်ပို့ တတ်သော အကြောင်းသဘော ရှိခြင်းကြောင့် ပထဝီလို့ ဆိုတဲ့ ပျော့တယ် မာတယ်ဟု အသမုတ်ခံရသော အကျိုးသဘော။

ထို့နောက် ဓါတ်လို့ ဆိုတဲ့ ပတ်ဖွဲ့အောင် - ယိုစီးအောင် ဆောင်ပို့ တတ်သော အကြောင်းသဘော ရှိခြင်းကြောင့် အာပေါလို့ ဆိုတဲ့ ပတ်ဖွဲ့တယ် ယိုစီးတယ်ဟု အသမုတ်ခံရသော အကျိုးသဘော။

ထို့နောက် ဓါတ်လို့ ဆိုတဲ့ ပူအောင်-အေးအောင် ဆောင်ပို့ တတ်သော အကြောင်းသဘော ရှိခြင်းကြောင့် တေဇောလို့ ဆိုတဲ့ ပူတယ်-အေးတယ်ဟု အသမုတ်ခံရသော အကျိုးသဘော။

ထို့နောက် - ဓါတ်လို့ ဆိုတဲ့ တွန်းအောင်- ကန်အောင် ဆောင်ပို့ တတ်သော အကြောင်းသဘော ရှိခြင်းကြောင့် ဝါယောလို့ ဆိုတဲ့ တွန်းတယ် - ကန်တယ်ဟု အသမုတ်ခံရသော အကျိုးသဘော။

ဒါကြောင့် - ပျော့အောင် - မာအောင် ဆောင်ပို့ တတ်သော အကြောင်းသဘောနှစ်ခုကို ဓါတ်ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ် သမုတ်ရ၏။ ပျော့မှု- မာမှုလို့ ဆိုတဲ့ အကျိုးသဘောနှစ်ခုကိုတော့ ပထဝီဟု ခေါ်ဝေါ် သမုတ်ခြင်းကြောင့် အကြောင်းကိုတော့ ဓါတ်၊ အကျိုးကိုတော့ ပထဝီ၊ အကြောင်း ဓါတ်သည်- အကျိုး ပထဝီမဟုတ်၊ အကျိုး ပထဝီသည်လည်း အကြောင်း ဓါတ်မဟုတ်၊ သို့သော်လည်း အကြောင်း ဓါတ်ဖြစ်လို့ သာလျှင် အကျိုး ပထဝီ ရှိလာသည်ဟူ၍ ပိုင်းခြားသိကြပြီးလျှင်၊ ထိုအကြောင်း ဓါတ်နှင့် အကျိုး ပထဝီကို ဒွန်တွဲ၍ သမုတ်မည်ဆိုပါက ပထဝီနှင့် ယှဉ်သော ဓါတ်ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားကြီးက ခေါ်ဝေါ် သမုတ်တော်မူခဲ့ပါပေ၏။

ဒါကြောင့်- ပတ်ဖွဲ့အောင် ယိုစီးအောင် ဆောင်ပို့ တတ်သော အကြောင်းသဘောနှစ်ခုကို ဓါတ်ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ရ၏။ ပတ်ဖွဲ့မှု ယိုစီးမှုလို့ ဆိုတဲ့ အကျိုးသဘောနှစ်ခုကိုတော့ အာပေါဟု ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ရခြင်းကြောင့်။ အကြောင်းကိုတော့ ဓါတ်။ အကျိုးကိုတော့ အာပေါ။ အကြောင်းဓါတ်သည် အကျိုးအာပေါမဟုတ်။ အကျိုးအာပေါသည်လည်း အကြောင်းဓါတ်မဟုတ်။ သို့သော်လဲ အကြောင်းဓါတ်ဖြစ်လို့ သာလျှင် အကျိုးအာပေါရှိလာသည်ဟူ၍ ပိုင်းခြားသိကြပြီးလျှင်၊ ထိုအကြောင်းဓါတ်နှင့် အကျိုးအာပေါကို ဖွဲ့နွဲ့၍ သမုတ်မည်ဆိုပါက အာပေါနှင့်ယှဉ်သော ဓါတ်ဟူ၍ မြက်စွာဘုရားကြီးက ခေါ်ဝေါ်သမုတ်တော်မူခဲ့ပါပေ၏။

ဒါကြောင့်- ပူအောင် အေးအောင် ဆောင်ပို့ တတ်သော အကြောင်းသဘောနှစ်ခုကို ဓါတ်ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ရ၏။ ပူမှု-အေးမှုလို့ ဆိုတဲ့ အကျိုးသဘောနှစ်ခုကိုတော့ တေဇောဟု ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ရခြင်းကြောင့်။ အကြောင်းကိုတော့ ဓါတ်၊ အကျိုးကိုတော့ တေဇော။ အကြောင်းဓါတ်သည် အကျိုးတေဇောမဟုတ်။ အကျိုးတေဇောသည်လည်း အကြောင်းဓါတ်မဟုတ်။ သို့သော်လဲ အကြောင်းဓါတ်ဖြစ်လို့ သာလျှင် အကျိုးတေဇောရှိလာသည်ဟူ၍ ပိုင်းခြားသိကြပြီးလျှင် ထိုအကြောင်းဓါတ်နှင့် အကျိုးတေဇောကို ဖွဲ့နွဲ့၍ သမုတ်မည်ဆိုပါက တေဇောနှင့်ယှဉ်သော ဓါတ်ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားကြီးက ခေါ်ဝေါ်သမုတ်တော်မူခဲ့ပါပေ၏။

ဒါကြောင့်- တွန်းအောင် ကန်အောင် ဆောင်ပို့ တတ်သော အကြောင်းသဘောနှစ်ခုကို ဓါတ်ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ရ၏။ တွန်းမှု ကန်မှုလို့ ဆိုတဲ့ အကျိုးသဘောနှစ်ခုကိုတော့ ဝါယောဟု

ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ရခြင်းကြောင့် အကြောင်းကိုတော့ခါတ် ၊ အကျိုးကိုတော့ဝါယော၊ အကြောင်းခါတ်သည် အကျိုးဝါယောမဟုတ်၊ အကျိုးဝါယောသည်လည်း အကြောင်းခါတ်မဟုတ်၊ သို့သော်လဲ အကြောင်းခါတ်ဖြစ်လို့သာလျှင် အကျိုးဝါယောရှိလာသည်ဟူ၍ ပိုင်းခြားသိကြပြီးလျှင် ထိုအကြောင်းခါတ်နှင့် အကျိုးဝါယောကို ဒွန်ဘဲ၍သမုတ်မည်ဆိုပါက ဝါယောနှင့်ယှဉ်သောခါတ်ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားကြီးက ခေါ်ဝေါ်သမုတ်တော်မူခဲ့ပါပေ၏။

သို့အတွက်ကြောင့်၊ ထိုအကြောင်းတွေနှင့် အကျိုးတွေကို နာမည်တပ်၍ သမုတ်ပေးရမည်ဟုဆိုခဲ့ပါလျှင်၊ ထိုအကျိုး ပထဝီနှင့် အကြောင်းခါတ်ကိုသာလျှင် ပထဝီနှင့် ယှဉ်၍နေသောခါတ်ဟူ၍ ခေါ်ရပြန်ပေ၏။

ထိုအကျိုးအာပေါနှင့် အကြောင်းခါတ်ကိုသာလျှင် အာပေါနှင့်ယှဉ်၍နေသောခါတ်ဟူ၍ခေါ်ရပြန်ပေ၏။

ထိုအကျိုးတေဇောနှင့် အကြောင်းခါတ်ကိုသာလျှင်တေဇောနှင့်ယှဉ်၍နေသောခါတ် ဟူ၍ခေါ်ရပြန်ပေ၏။

ထိုအကျိုးဝါယောနှင့် အကြောင်းခါတ်ကိုသာလျှင် ဝါယောနှင့်ယှဉ်၍နေသောခါတ်ဟူ၍ ခေါ်ရပြန်ပေ၏။

ဤသို့လျှင် ထိုအကြောင်းအကျိုး ဆက်စပ်မှုတွေကို ခြားနားစွာ ထပ်မံ၍နာမည်တပ်ပြီး သမုတ်၍ပေးရဦးမည်ဟု ဆိုခဲ့ပါလျှင်- ပထဝီနှင့်ယှဉ်၍နေသော ခါတ်ကတခြား။

အာပေါနှင့်ယှဉ်၍နေသော ခါတ်ကတခြား။

တေဇောနှင့်ယှဉ်၍နေသောခါတ်ကတခြား။

ဝါယောနှင့်ယှဉ်၍နေသော ခါတ်ကတခြား။

ခါကြောင့် ပထဝီနှင့်ယှဉ်၍နေသော ဓါတ်သည်လည်း အာပေါနှင့်ယှဉ်၍နေသော ဓါတ်မဟုတ်။

အာပေါနှင့်ယှဉ်၍နေသော ဓါတ်သည်လည်း တေဇောနှင့်ယှဉ်၍နေသော ဓါတ်မဟုတ်။

တေဇောနှင့်ယှဉ်၍နေသော ဓါတ်သည်လည်း ဝါယောနှင့်ယှဉ်၍နေသော ဓါတ်မဟုတ်ပါ။ ကလားဟူ၍ ပိုင်းခြားကန့်သတ်စွာ ပကတိမျက်စိနဲ့ မမြင်မသိပါဘဲလျက်၊ ထိုးထွင်း၍ ဉာဏ်အမြင် ပညာအသိဖြင့် ထိုးဖောက်ပြီး သိရပါပေသောကြောင့်၊ ထိုအမြင် ထိုအသိမျိုးကိုမှ မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ဓါတု ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ဟု ဟောတော်မူခဲ့ပါပေ၏။

ရုပ်ဖြစ်ပုံရှင်းတမ်း။

ထိုဓါတ်တရားတွေ၏အထဲမှ ရုပ်လို့ဆိုတဲ့ ဖေါက်ပြန့်မှု သဘောတို့သည်၊ ထိုဓါတ်တရားတွေနှင့်ပင် ယှဉ်လျက် အဘယ်ကြောင့် ထိုရုပ်လို့ဆိုတဲ့ ဖေါက်ပြန့်မှုသဘောတွေ ဖြစ်ပေါ်၍ လာရပါသနည်းဟုဆိုခဲ့ပါလျှင် ပထဝီဓါတ်ဟုသမုတ်သော ပျော့အောင် ဆောင်ပို့ သည့်ဓါတ်နှင့် မာအောင်ဆောင်ပို့သည့် တံဖက်၍နေတဲ့ဓါတ်နှစ်ပါးသည်ကား- ကမ္ဘာကြီးတွေ ပျက်သည် ဖြစ်စေ-မပျက်သည်ဖြစ်စေ၊ သတ္တဝါတွေ ရှိသည်ဖြစ်စေ-မရှိသည် ဖြစ်စေ ထိုတံဖက်၍နေသော ဓါတ်နှစ်ပါးတို့သည် ဘယ်သောအခါ ဘယ်ကာလမှ မတုံ့တတ်။

ထို မတဲတတ်ဘူးလို့ ပြောသော ပျော့အောင် - မာအောင် ဆောင်ပို့တဲ့ ဓါတ်အကြောင်းနှစ်ခု တိုက်ခိုက်မှုကြောင့်သာလျှင် ထိုအကြားမှဖြစ်ပေါ်လာသည့်ဖေါက်ပြန်သော ပရမတ္ထအကျိုး သဘောမျှသက်သက်ကိုသာလျှင်၊ ပါဠိအလို အဖာရုဏးက ရုပ်ဟူ၍ သမုတ်တော်မူခဲ့ပါ၏။ ထို ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ပေါ်၍ လာသော ဖေါက်ပြန်မှုသဘော သက်သက်ကိုပင် ပထဝီဓါတ်နှင့် ယှဉ်၍နေသောရုပ်ဟူ၍ သမုတ်ရပြန်ပေ၏။

ထိုနည်းတူစွာ ကျန်ရှိတဲ့ အာပေါဓါတ်နှင့်ယှဉ်၍နေသောရုပ်၊ တေဇောဓါတ်နှင့်ယှဉ်၍နေသောရုပ်၊ ဝါယောဓါတ်နှင့် ယှဉ်၍ နေသောရုပ်များကိုလည်း သဘောပေါက်စွာဖြင့် သိရှိလောက်ပေပြီ။

ထို့ကြောင့် ပထဝီဓါတ်နှင့်ယှဉ်၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ခိုက်ရုပ် ကတခြား။

အာပေါဓါတ်နှင့်ယှဉ်၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ခိုက်ရုပ်ကတခြား။

တေဇောဓါတ်နှင့်ယှဉ်၍နေသောဖြစ်ပေါ်ခိုက်ရုပ်ကတခြား။

ဝါယောဓါတ်နှင့်ယှဉ်၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ခိုက်ရုပ်ကတခြား။

ဒါ့ကြောင့်- ပထဝီဓါတ်နှင့်ယှဉ်၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ခိုက် ရုပ် သည်လည်း အာပေါဓါတ်နှင့်ယှဉ်၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ခိုက်ရုပ် မဟုတ်။

အာပေါဓါတ်နှင့်ယှဉ်၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ခိုက်ရုပ်သည်လည်း တေဇောဓါတ်နှင့်ယှဉ်၍နေသောဖြစ်ပေါ်ခိုက်ရုပ်မဟုတ်။

တေဇောဓါတ်နှင့်ယှဉ်၍နေသောဖြစ်ပေါ်ခိုက်ရုပ်သည်လည်း ဝါယောဓါတ်နှင့် ယှဉ်၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ခိုက်ရုပ် မဟုတ်ဟူ၍

ထပ်မံပြီး ထိုခါတ်တို့နှင့်ယှဉ်သော ဖြစ်ပေါ်ခိုက် ရုပ်တရားတွေကို ပိုင်းခြားကန့်သတ်ပြီး မြင်မှု သိမှုမျိုးကိုပင် မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ရူပပရိစ္ဆေဒ အမြင်အသိဟူ၍ ထပ်မံပြီး ဟောတော်မူခဲ့ပြန်ပေ၏။

ထို့နောက်တဖန် ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ပထဝီခါတ်နှင့်မှီ၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ခိုက်ရုပ်ပေါ်မှာ ထပ်မံပြီး မှီ၍နေသည့် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ် ဟုဆိုအပ်သော နာမ်ပစ္စည်းလေးပါး။

တဖန် အာပေါမ္မိတ်နှင့်မှီ၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ခိုက်ရုပ်ပေါ် မှာ ထပ်မံပြီး မှီ၍နေသည့် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ် ဟု ဆိုရသော နာမ်ပစ္စည်း လေးပါး။

တဖန် တေဇောမ္မိတ်နှင့်မှီ၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ခိုက်ရုပ်ပေါ် မှာ ထပ်မံပြီးမှီ၍နေသည့် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ် ဟု ဆိုရသော နာမ်ပစ္စည်း လေးပါး။

တဖန် ဝါယောမ္မိတ်နှင့်မှီ၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ခိုက်ရုပ်ပေါ် မှာ ထပ်မံပြီးမှီ၍နေသည့် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ် ဟု ဆိုရသော နာမ်ပစ္စည်း လေးပါး။

ထိုအကြောင်းရုပ်တို့၏အပေါ်၌မှီ၍နေကြကုန်သော အကျိုး နာမ်ပစ္စည်းလေးပါးတို့သည်၊ တပါးနှင့်တပါးမတူ တမူခြားနား စွာ ဖြစ်ပေါ်ကြလေ၏။

အဘယ်ကဲ့သို့ဖြစ်ပေါ်၍ အဘယ်ကဲ့သို့ ခြားနားပါသနည်းဟု ဆိုရသော် ထိုပထဝီခါတ်ရုပ်အကြောင်းပေါ်မှာမှီ၍ ဖြစ်ပေါ် သော အကျိုးနာမ်ပစ္စည်းလေးပါးကတခြား။

ထို့နောက် အာပေါမ္မိတ်ရုပ် အကြောင်းပေါ်မှာမှီ၍ ဖြစ် ပေါ်သော အကျိုးနာမ်ပစ္စည်းလေးပါးကတခြား။

ထို့နောက် တေဇောဓိတ်ရုပ် အကြောင်းပေါ်မှာမှီ၍ ဖြစ်ပေါ်သော အကျိုးနာမ်ပစ္စည်းလေးပါးကတခြား။

ထို့နောက် ဝါယောဓိတ်ရုပ် အကြောင်းပေါ်မှာမှီ၍ ဖြစ်ပေါ်သော အကျိုးနာမ်ပစ္စည်းလေးပါးကတခြား။

ဒါ့ကြောင့် ပထဝီဓိတ် ရုပ်အကြောင်းပေါ်မှာ မှီ၍ဖြစ်ပေါ်သည့် အကျိုးနာမ် ပစ္စည်းလေးပါးတို့သည် အာပေါဓိတ်ရုပ် အကြောင်းပေါ်မှာ မှီ၍ဖြစ်ပေါ်သော အကျိုးနာမ်ပစ္စည်းလေးပါးမဟုတ်။

ထိုအာပေါဓိတ်ရုပ် အကြောင်းပေါ်မှာမှီ၍ ဖြစ်ပေါ်သည့် အကျိုးနာမ်ပစ္စည်းလေးပါးတို့သည်လည်း တေဇောဓိတ်ရုပ် အကြောင်းပေါ်မှာမှီ၍ဖြစ်ပေါ်သော အကျိုးနာမ်ပစ္စည်းလေးပါးမဟုတ်။

ထိုတေဇောဓိတ်ရုပ် အကြောင်းပေါ်မှာမှီ၍ ဖြစ်ပေါ်သည့် အကျိုးနာမ်ပစ္စည်းလေးပါးတို့သည်လည်း ဝါယောဓိတ်ရုပ် အကြောင်းပေါ်မှာမှီ၍ဖြစ်ပေါ်သော အကျိုးနာမ် ပစ္စည်းလေးပါးမဟုတ်ပါကလားလို့ အဲဒီလိုနာမ်ပစ္စည်းတွေကို ပိုင်းခြား ကန့်သတ်ပြီး၊ အပြားအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ ထိုးဖောက်၍ မြင်ကြသိကြမည်ဟု ဆိုခဲ့ပါလျှင်၊ ထိုအမြင် ထိုအသိမျိုးကိုပင် မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက နာမပရိစ္ဆေဒ အမြင်အသိဟူ၍ တဖန် ထပ်မံပြီး ဟောတော်မူခဲ့ပါပေသောကြောင့်-

ဓါတုပရိစ္ဆေဒ အမြင်အသိကတခြား၊ ရူပပရိစ္ဆေဒ အမြင်အသိကတခြား၊ နာမပရိစ္ဆေဒ အမြင်အသိကတခြား၊ ပါကလားလို့ မြင်ရသိရပြီးလျှင်၊ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးတော်လမပါ။ ပုံပန်း

ကမ္မာဒေ။

သဏ္ဌာန် ဃန အစိုင်အခဲတွေလဲမရှိ၊ အဖြူ-အနီ- အကြောင်- အကျား- အရောင်- အဆင်း- အလင်း- အရိပ်- နိမိတ်များတောင် သူဦးဆိတ်ပြီးသကာလ သေးငယ်လှစွာသော မှုံ့မှားလှစွာသော ရထားဖြူ၊ ပရမာ အနုဖြူလေးတခုကို အစိတ်ပေါင်း ကုဋေ ကုဋာစိတ်ပြလို့ ရသော်လဲ၊ ဘယ်လိုမှ ဥပမာသာဓကနှင့်နှိုင်းယှဉ် ပြလို့ မဖြစ်သော ခြောက်ပေါက် ခြောက်တံခါးတို့၌ မျက်တောင်တခတ်လျှပ်တပြက်လက်ဖြောက်တထွက်ကာလလေးမှာပင် ထိုဓါတ်ဟုဆိုရသော အကြောင်းတွေကြောင့်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ပေါ်၍လာသည့်ရုပ်အကျိုး၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ရုပ် အကြောင်းပေါ်မှာ တမုဟုတ်ခြင်း ဖြစ်ပေါ်၍လာသည့် ပစ္စုပ္ပန် နာမ်အကျိုးတွေကို တကယ်မြင် တကယ်သိကြပြီးလျှင် အရှုခံသောအကြောင်းဆက်အကျိုးဆက်သဘော သက်သက်ပေါ်၌ နာမည်တပ်၍ သမုတ်ထားသည့် ဓါတ်-ရုပ်-နာမ်ဟု ဆိုထားသော သမုဋ္ဌာန်ချက်တွေကို ထိုးထွင်း၍ ထိုးဖောက်၍ ထိုလေးနက်သည့် ခက်ခဲ နက်နဲသော ကြောင်းကျိုးသဘော ဓမ္မရသတွေကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် မြင်၍၊ ပညာဖြင့်သိခြင်းအားဖြင့် ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ ကင်းကွာကြကုန်၏။

တဖန် ထိုကြောင်းကျိုးသဘောတို့၏ ဖြစ်ပျက်အစဉ်ကို မြင်ပြန်၍ မမြဲမှု၊ ဆင်းရဲမှု၊ အစိုးမရမှုတွေကို ထပ်မံပြီး မြင်ရ သိရခြင်းကြောင့် သက္ကာယဒိဋ္ဌိနှင့် အတ္တဒိဋ္ဌိပါမကျန်၊ မိမိတို့၏စိတ်ထဲ၌ ကင်းကွာပြီး ပြုပြင်မှုကြောင့် ဖြစ်သော ကြောင်းကျိုးသဘောတို့မှ လွန်မြောက်၍ ပြုပြင်လို့ မဖြစ်သည့် အသင်္ခတသဘောသို့ အမှန်အတိုင်း ဆိုက်ရောက်ကြမှသာလျှင် ဝိပဿနာအလုပ်ဖြင့် အမြင်မှန်ရာရောက်ကြပေလိမ့်မည်။

သို့အတွက်ကြောင့် ဤရေးသားပြသခဲ့ပြီးသော နူးညံ့ သိမ်မွေ့ ခက်ခဲနက်နဲပြီး၊ အရှုခံသည့် ဓမ္မအရသာ သဘောတွေကို၊ အရှုဉာဏ်ဖြစ်သော ဝိပဿနာ၏ အမြင်မှန်မှုအကျိုးသည် အခြားအကြောင်းကြောင့် မဟုတ်ပေ။ အရိယာသစ္စာထိုက်သော မဂ္ဂသစ္စာဟု ဆိုအပ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်၍လာသည့် အကျိုးဝိပဿနာ၏ အမြင်မှန်မှုပေတည်း။

ဒါ့ကြောင့် ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်စေခြင်းငှါ၊ တရားအလုပ်နှင့် အားထုတ်၍နေကြကုန်သော ယောဂီတိုင်းလိုလိုပင်၊ နိဗ္ဗာန် မဂ်ဖိုလ်အကျိုးငှါ ရအောင် ရောက်အောင် ပို့ဆောင်၍ပေးသော သီလသိက္ခာ၊ သမာဓိသိက္ခာ၊ ပညာသိက္ခာဟု ဆိုအပ်သော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံအောင် ပွားများပြီး၊ အားထုတ်ကြမှသာလျှင် နူးညံ့ သိမ်မွေ့ ခက်ခဲ နက်နဲသည့် အရှုခံဖြစ်သော ရုပ်နာမ် သဘောတို့၏ ဆက်စပ်နေသည်ကို၊ အမှန်မြင်သည့်၊ အရှုဉာဏ် ဖြစ်သော ဝိပဿနာပညာ ဖြစ်ရလေအောင်၊ ထိုအင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မဂ္ဂသစ္စာဟု ဆိုအပ်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကိုသာလျှင် ဦးစွာပထမ ပြည့်စုံအောင် ပွားများကြရမည် ဖြစ်၏။

အဘယ်ကဲ့သို့ ထိုအင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံအောင် အဘယ်ကဲ့သို့ သောအသိဖြင့်၊ ပြည့်စုံအောင် ပွားများအပ်ပါသနည်းဟု ဆိုရသော် မှန်ကန်သောအသိရှိမှသာလျှင် ပြည့်စုံအောင် ပွားများ တတ်ကြကုန်ရာ၏။ ထိုမှန်ကန်သောအသိနှင့် အင်္ဂါရှစ်ပါး ပြည့်စုံ၍ မဂ်-ဖိုလ်-နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်အောင် ပို့ဆောင်နိုင်သည့် သီလသိက္ခာ၊ သမာဓိသိက္ခာ၊ ပညာသိက္ခာအစစ်ဖြစ်အောင် အဘယ်ကဲ့သို့ ပွားများရမည်နည်းဟု ဆိုရသော်-

သီလသိက္ခာဖြစ်အောင် ပြဆိုခြင်း။

ဝစီန္နတ်ဖြင့် မည်သည့်စကားတွေကို ပြောဆိုကြသော်လည်း အမြင်အသိမရှိသောအခါမှစ၍ သုစရိုက်မှကင်းပြီး ဒုစရိုက် မကင်းသော လိမ်ဝါစကားကို ပြောဆိုခြင်းတပါး။ ဂုံးတိုက် ချောပစ်သောစကားတွေကို ပြောဆိုခြင်းတပါး။ ကြမ်းတမ်း ယုတ်မာသောစကားတွေကို ပြောဆိုခြင်းတပါး။ အကျိုးမရှိ သိမ်ဖျင်းသေးနုတ်သောစကားတွေကို ပြောဆိုခြင်းတပါး။ ထိုသို့ ပြောဆိုသော ဒုစရိုက်မှမကင်းသော သိက္ခာပုဒ်မျိုးတို့မှသာလျှင် မိစ္ဆာဝါစာဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ထိုမိစ္ဆာဝါစာဖြစ်သော စကားတို့ ကို အသိအမြင်ရှိသောနေ့မှစ၍ ဘယ်သောအခါမှ မပြောမဆိုရ လေအောင် ရှောင်ကြဉ်ပြီးသကားလ၊ လုံခြုံအောင်စောင့်ထိန်း ထားခြင်းသည်သာလျှင်၊ သီလသိက္ခာထိုက်ခြင်းကြောင့် ထိုသီလ သိက္ခာနှင့်ပြည့်စုံ၍ မိစ္ဆာဝါစာ မဖြစ်ကြမှသာလျှင် သီလသိက္ခာ နှင့်ပြည့်စုံသော သမ္မာဝါစာမည်၏။

ထို့နောက် ကာယကံ ကိုယ်ဖြင့် မည်သည့်အမှုမျိုးကို ပြုစေ ကာမူ၊ အသိအမြင်မရှိသောအခါမှစ၍ သုစရိုက်မှကင်းပြီး၊ ဒုစ ရိုက်မှ မကင်းသော သူတပါး၏အသက်တွေကို သတ်ဖြတ်ခြင်း တပါး၊ သူတပါး၏ပစ္စည်းတွေကို မသိကွယ်ရာမှာ ခိုးယူခြင်း တပါး၊ သူတပါးတို့၏ လင်ရှိမယားတွေကို ပြစ်မှားကျူးလွန် ခြင်းတပါး၊ ထိုသို့ မကောင်းသောအမှုတို့ကိုပြုလုပ်သော သိက္ခာ ပုဒ်မျိုးတို့မှသာလျှင်၊ မိစ္ဆာကမ္မန္တ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုမိစ္ဆာ ကမ္မန္တ ဖြစ်သောအမှုတို့ကို အသိအမြင်ရှိသောနေ့မှစ၍၊ ဘယ်

သောအခါမှ မပြုမလုပ်ရလေအောင် ရှောင်ကြဉ်ပြီးသကာလ လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းထားခြင်းသည်သာလျှင် သီလသိက္ခာ ထိုက်ခြင်းကြောင့်၊ ထိုသီလသိက္ခာနှင့်ပြည့်စုံ၍ မိစ္ဆာကမ္မန္တ မဖြစ် ကြမှသာလျှင် သီလသိက္ခာနှင့် ပြည့်စုံသော သမ္မာကမ္မန္တ မည်၏။

ထိုနောက် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးမဆို မိမိတို့၏ အသက်ရှည် သမျှ ကာလပတ်လုံး အသိအမြင်မရှိသောအခါမှစ၍၊ သုစရိုက် မှုကင်းပြီး၊ ဒုစရိုက်မှမကင်းသော ပြဆိုခဲ့ပြီးသည့်၊ ဝစိကံမူဖြင့် ကျူးလွန်သော သိက္ခာပုဒ်နှင့်တကွ၊ ကာယကံမူဖြင့် ကျူးလွန် သောသိက္ခာပုဒ်၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ကျူးလွန်ပြီး၊ မကောင်း သော အမှုတို့နှင့် အသက်မွေးသော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတို့မှသာလျှင်၊ မိစ္ဆာဇီဝ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုမိစ္ဆာဇီဝ ဖြစ်သော အမှုတို့ကို အသိ အမြင်ရှိသောနေမှစ၍ အသက်ရှိသမျှကာလပတ်လုံး ထိုအမှု တို့ကို မပြုမလုပ်တော့ဘဲ ရှောင်ကြဉ်ပြီးသားဖြစ်ရုံသာမက လုံ ခြုံအောင် စောင့်ထိန်း၍ထားခြင်းသည်သာလျှင်၊ ထိုသီလသိက္ခာ နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ထိုသီလနှင့်ပြည့်စုံပြီး မိစ္ဆာ ဇီဝ မဖြစ်အောင် နေထိုင်၍ အသက်မွေးသော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတို့မှ သာလျှင် သီလသိက္ခာနှင့်ပြည့်စုံသော သမ္မာအာဇီဝ မည်ကြ ကုန်ရာ၏။

သီလသိက္ခာ ပြဆိုခန်း ပြီး၏။

သမာဓိသိက္ခာဖြစ်အောင် ပြဆိုခြင်း။

ပြဆိုခဲ့ပြီးသည့် သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ ဟု ဆိုအပ်သော အင်္ဂါတို့နှင့် လျော်ညီစွာ၊ သီလသိက္ခာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်၊ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ဒုစရိုက်မှ ကင်းလွတ်ပြီး၊ ကောင်းသော သုစရိုက်နှင့်၊ ခြောက်ပေါက်၊ ခြောက်တံခါးတို့၌ မှီ၍ ဖြစ်ပျက်နေသော သဘောအကြောင်းအကျိုးတို့ရဲ့ အပေါ်မှာ ကောင်းသောတည်ကြည်မှုအသိနှင့် ကောင်းသောရှေ့ရှုမှု သတိရှိရလေအောင်၊ ထာဝစဉ်ကောင်းစွာ အားထုတ်နေခြင်းသည်ပင် သမ္မာဝါယမ မည်၏။

ထိုသို့ ခြောက်ပေါက် ခြောက်တံခါးတို့၏အပေါ်၌၊ မှီ၍ ဖြစ်ပျက်နေသည့် သဘောအကြောင်းအကျိုးတွေ့ရဲ့ အပေါ်၌ပင် ကောင်းစွာအားထုတ်ခြင်းနှင့်ပြည့်စုံပါက ထိုသဘောအကြောင်းအကျိုးတွေ့ရဲ့အပေါ်မှာဘဲ မှန်ကန်သောရှေ့ရှုမှုဖြစ်၍လာ၏။ ထိုသို့မှန်ကန်သောရှေ့ရှုမှုသည်ပင် သမ္မာသတိမည်၏။

ဤသို့လျှင် ကောင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းနှင့် ကောင်းသော သတိ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ထိုခြောက်ပေါက် ခြောက်တံခါးတို့၏ အပေါ်၌၊ မှီ၍ဖြစ်ပျက်နေသော သဘောအကြောင်းအကျိုးတို့ရဲ့အပေါ်မှာပင်၊ ကောင်းစွာတည်ကြည်မှု အသိတခု ဖြစ်ပေါ်၍ လာပြန်၏။ ထိုသို့ ကောင်းစွာတည်ကြည်သောအသိတခုသည်ပင် သမ္မာသမာဓိ မည်၏။

သမာဓိသိက္ခာ ပြဆိုခန်း ပြီး၏။

ပညာသိက္ခာ ဖြစ်အောင် ပြဆိုခြင်း။

ပြဆိုခဲ့ပြီးသည့် သီလသိက္ခာ- သမာဓိသိက္ခာ - ဟုဆိုအပ်သော အင်္ဂါခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံပြီး၍၊ ထိုခြောက်ပေါက် ခြောက် တံခါးတို့ရဲ့ အပေ ၂၅ မှီ၍ ဖြစ်ပျက်နေသောသဘော အကြောင်း အကျိုးတွေကို၊ ကောင်းစွာသိမြင်အောင်၊ ကောင်းစွာကျင့်ကြည့် ၍နေခြင်းသည်ပင် သမ္မာသင်္ကပ္ပမည်၏။

ထိုသို့ပြဆိုခဲ့ပြီးသည်အားလျော်ညီစွာ ပုံပန်းသဏ္ဌာန် - သန အစိုင် အခဲတွေနှင့်၊ အဖြူ- အနီ- အကြောင်- အကျား၊ အရောင်- အဆင်း- အလင်း- အနပ်- နိမိတ်တွေကို ပကတိမျက်စိနှင့် မမြင် မသိတော့ဘဲ၊ ထိုပြဆိုခဲ့ပြီးသည့် ပြည့်စုံသောအင်္ဂါတို့နှင့် ကောင်း စွာကျင့်- ကောင်းစွာကြည့်နေခြင်းကြောင့်၊ ထိုခြောက်ပေါက်- ခြောက်တံခါးတို့ရဲ့ အပေ ၂၅ မှီ၍ ဖြစ်ပျက်ပြီး နေကြကုန်သော၊ ရုပ်နာမ်ဟုဆိုအပ်သော အကြောင်းအကျိုးသဘော သက်သက် တွေကို၊ ကောင်းစွာ မြင်၍လာလေ၏။ ထိုသို့သော ရုပ်နာမ်တရား တို့ကို ကောင်းစွာမြင်ခြင်းသည်ပင်လျှင် သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်မည်၏။

ဒါ့ကြောင့် ဝိပဿနာအမြင်အသိဖြစ်အောင် ဘယ်လိုပင်အား ထုတ်ကြသော်လဲ၊ သီလသိက္ခာမှ မပြည့်စုံခဲ့ပါလျှင် သမာဓိသိက္ခာ မဖြစ်နိုင်ပေ၊ ထိုသီလ- သမာဓိသိက္ခာနှစ်ပါးနှင့် မပြည့်စုံပြန်လျှင် လဲ ပညာသိက္ခာဘယ်သောအခါမှ မဖြစ်နိုင်ပေ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံ ပြီးမှသာလျှင် သမာဓိထူထောင်လို့ ရရှိ၏။ ထိုသီလ၊ သမာဓိ၊ သိက္ခာနှင့်ပြည့်စုံမှသာလျှင် ထပ်မံပြီး အားထုတ်မှ ပညာသိက္ခာ ဖြစ်နိုင်၏။ ပညာသိက္ခာပြဆိုခန်းပြီး၏။

သို့အတွက်ကြောင့် တရားအလုပ်နှင့် အားထုတ်နေကြကုန်သော ယောဂီတိုင်းလိုလိုပင် မိမိတို့၌ သီလသိက္ခာဖြင့် ပြည့်စုံ၊ မပြည့်စုံ၊ သမာဓိသိက္ခာဖြင့် ပြည့်စုံ၊ မပြည့်စုံ၊ ပညာသိက္ခာဖြင့် ပြည့်စုံ၊ မပြည့်စုံကို သိရှိနားလည်လောက်ခြင်းဖြင့် ထိုသီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာသိက္ခာဟု ဆိုအပ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် မပြည့်စုံ၊ ပြည့်စုံအောင် ပွားများ၍ အရှုခံဖြစ်သော ရုပ်နာမ်ဟုဆိုအပ်သော အကြောင်းအကျိုး သဘောတွေ့ရဲ့ အပေါ်မှာ အရှုဉာဏ်ဖြစ်သည့် ဝိပဿနာအလုပ်ကိုထပ်မံ၍ ကြိုးကုတ်အားထုတ်နိုင်ကြမှသာလျှင် မိမိတို့အလိုရှိအပ်သော မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့ ဆိုက်ရောက်ရမည်ဖြစ်၏။

ထိုသို့ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် အကျိုးအလို့ငှာ ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာ၏ အကြောင်းရင်းသည်ကား ဆိုလျှင်.... သီလသမာဓိ-ပညာသိက္ခာသုံးပါးတို့၏အကြောင်းရင်းပေတည်း။

ထိုအကြောင်းရင်းဖြစ်သော သီလသိက္ခာ၊ သမာဓိသိက္ခာ၊ ပညာသိက္ခာတို့၏ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံကြမှသာလျှင် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်အောင် ပို့ဆောင်နိုင်သည့် မဂ္ဂင်ဖေါင်ကြီးမည်၏။ သို့မှသာလျှင် နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်အောင်ပို့ ပေးသည့် သီလသိက္ခာအစစ်ဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်အောင်ပို့ ပေးသည့် သမာဓိသိက္ခာအစစ်ဖြစ်၏။

နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်အောင်ပို့ ပေးသည့် ပညာသိက္ခာအစစ် ဖြစ်ရလေသောကြောင့် ထိုသိက္ခာသုံးပါးနှင့်တကွ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံပြီးသကာလ အရှုခံဖြစ်သော ရုပ်နာမ်ဟုဆိုအပ်သော အကြောင်းအကျိုးသဘောတွေ့ကို အရှုဉာဏ်ဖြစ်အောင် ဝိပဿနာအလုပ်နှင့်တကွ ထိုရုပ်နာမ်တရားတွေ့ကို မျက်စိပေါက်၌ သတိကပ်၍ စောင့်ထိန်းပြီး ကြည့်ရှုရခြင်း။

ထိုနည်းတူစွာ ကျန်သော နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကာ၊ မန တို့၌ လည်း မလစ်လပ်သော သတိဖြင့်ကပ်၍ ထာဝစဉ်စောင့်ထိန်းပြီး ကြည့်ရှုကြပါက အရှုခံဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တို့၏ အကြောင်း အကျိုးသဘောတို့ကို အရှုဉာဏ်ဖြစ်သည့် ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် မြင်၍ ပညာဖြင့်ထိုးဖောက်ပြီး သိကြရမည်ဖြစ်၏။ ဝိပဿနာ အမြင်ရှင်းတန်းပြီး၏။

မျက်စိအကြည်ပေါ်၌ မှီ၍ဖြစ်သော ရုပ်ကိုရှုပုံ

ထိုသို့သော ထိုးထွင်း၍မြင်သည့် ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် ထိုးဖောက်ပြီးသိသောပညာဖြင့် အရှုခံဖြစ်သည့် ရုပ်နာမ်သဘောတို့သည် အဘယ်သို့သောအခါမှာ အဘယ်သို့သော အကြောင်းကြောင့်၊ အဘယ်သို့သော အပေါ်မှာမှီ၍ဖြစ်ပြီးသကာလ ပျက်ကုန်ကြပါသနည်းဟု ဆိုရသော်...မျက်စိ၏အထဲ၌ မှီ၍နေသည့် အခံဓာတ်တည်းဟူသော အကြည်သဘောလေးကို အတိုက်ဓာတ်တည်းဟူကော အဆင်းသဘောလေးကြောင့် ထိုမျက်စိ၏အထဲ၌ မှီ၍နေသည့် အခံဓာတ်တည်းဟူသော အကြည်သဘောရဲ့အပေါ်မှာ တဖန်ထပ်မံပြီးမှီ၍ ပစ္စုပ္ပန် ဖောက်ပြန်မှုသဘော ဖြစ်ပေါ်၍လာပြန်၏။

ထိုမှီပြီး ဖြစ်ပေါ်၍လာသော ဖောက်ပြန်မှု သဘောမျှသက်သက်ကလေးကိုသာလျှင် အဖာရုဏးက ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ဆိုတာဟာ အဲဒီဖောက်ပြန်တဲ့ သဘောသက်သက်ကိုသာ ပြောတာပါဘဲလို့ ဟောတော်မူခဲ့ပါပေ၏။

ထိုရုပ်လို့ဆိုတဲ့ ဖောက်ပြန်မှုသဘောသက်သက်ပေါ်မှာ တ

ဖန်ထပ်မံ၍မှီးပြီး မြင်မှုသဘော ဖြစ်ပေါ်ရခြင်းကြောင့် ထို
မြင်မှုသဘောသည်လည်း ရုပ်မဟုတ်ပေ။ ထိုမြင်မှုအထဲ၌ ဖေါက်
ပြန်မှုသဘောသက်သက်ကိုသာ ရုပ်ဟူ၍ အမှန်ယူအပ်၏။

ဒါကြောင့်-မျက်စိက အကြောင်း၊ အကြည်က အကျိုး၊ အ
ကြည်က အကြောင်း၊ ဖေါက်ပြန်မှုက အကျိုး၊ ဖေါက်ပြန်မှုက
အကြောင်း၊ မြင်မှုက အကျိုးဟူ၍ တခုတခုတို့၏အပေါ်၌ မှီ၍
မှီ၍နေသည့် အကြောင်းအကျိုးသဘောတွေကို ပိုင်းခြား ကန့်
သတ်ပြီး မြင်ကြ-သိကြမည်ဟု ဆိုခဲ့ပါလျှင်....

အဆင်းကတခြား၊ မျက်စိကတခြား၊ အကြည်သဘောကတ
ခြား၊ ဖေါက်ပြန်မှုသဘောကတခြား၊ မြင်မှုသဘောကတခြား
ပါလားလို့ လက်နှင့်ပင် ခွဲခွာ၍မရကြသော်လည်း စောင့်ထိန်းပြီး
သတိကပ်၍ ဉာဏ်နှင့်ခွဲခွာပြီး ကြည့်နိုင်မှသာလျှင် အော်....တခု
စိ-တခုစိပါကလားလို့ ပညာနှင့်အပြားအားဖြင့် ပိုင်းခြားကန့်
သတ်ပြီး ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပါပေ၏။

ဤသို့ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော မျက်စိသဘောရယ်၊ အကြည်သဘော
ရယ်၊ မြင်မှုသဘောရယ်၊ ထိုသဘောသုံးခုတို့သည် ရုပ်မဟုတ်ပေ။
ရုပ်ဟူ၍မယူအပ်။ မျက်စိ၏အကြည်ပေါ်၌ တဒဂ်အတွင်း ဖြစ်
ပေါ်၍လာသည့် မြင်သဘောထဲမှ ဖေါက်ပြန်မှုသဘောမျှ သက်
သက်ကလေးကိုသာလျှင် ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်မြင်၍ ပညာဖြင့်သိ
အပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ဟူ၍ သမုတ်အပ်ခြင်းကြောင့် ထိုရုပ်သည်
သာလျှင် မြန်မာလို-မျက်စိ၊ ပါဠိလို-စက္ခု၊ မြန်မာလို-အကြည်၊
ပါဠိလို-ပဿာဒ၊ မြန်မာလို-ဖေါက်ပြန်မှု၊ ပါဠိလို-ရုပ်၊ ဒါကြောင့်
စက္ခုပဿာဒပေါ်မှာ မှီပြီး တဒဂ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်၍လာဆဲ
ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ဟူ၍ ယူအပ်၏။

နားအကြည်ပေပြီ၌ မှီ၍နေသော ရုပ်ကိုရှုပုံ။

ထို့နောက်နား၏အထဲ၌မှီ၍နေသည့်အခံဓာတ်တည်းဟူသော အကြည်သဘောလေးကို အတိုက်ဓာတ်တည်းဟူသော အသံသဘောတို့ကြောင့် ထိုနား၏အထဲ၌မှီ၍နေသည့် အခံဓာတ်တည်းဟူသော အကြည်သဘောရဲ့ အပေါ်မှာ တဖန် ထပ်မံပြီးမှီ၍ ပစ္စုပ္ပန်ဖေါက်ပြန်မှုသဘော ဖြစ်ပေါ်၍လာပြန်၏။

ထိုတဒဂ်အတွင်း မှီပြီးဖြစ်ပေါ်၍လာသော ဖေါက်ပြန်မှုသဘောမျှ သက်သက်ကလေးကိုသာလျှင် အဖာရားက ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ဆိုတာဟာ အဲဒီဖေါက်ပြန်တဲ့ သဘော သက်သက်ကလေးကိုသာ ပြောတာပါဘဲလို့ ဟောတော်မူခဲ့ပါပေ၏။

ထိုရုပ်လို့ ဆိုတဲ့ ဖေါက်ပြန်မှုသဘော သက်သက်ပေါ်မှာ တဖန် ထပ်မံ၍ မှီပြီး ကြားမှုသဘော ဖြစ်ပေါ်ရခြင်းကြောင့်၊ ထိုကြားမှုသဘောသည်လည်း ရုပ်မဟုတ်ပေ၊ ထိုကြားမှု အထဲ၌ ဖေါက်ပြန်မှုသဘော သက်သက်ကိုသာ ရုပ်ဟူ၍ အမှန်ယူအပ်၏။

ဒါကြောင့် နားကအကြောင်း၊ အကြည်ကအကျိုး၊ အကြည်ကအကြောင်း ဖေါက်ပြန်မှုကအကျိုး၊ ဖေါက်ပြန်မှုကအကြောင်း ကြားမှုကအကျိုးဟူ၍ တခုတခုတို့၏အပေါ်၌ မှီ၍ မှီ၍ နေသည့်၊ ကြောင်းကျိုးသဘောတွေကို ပိုင်းခြားကန့်သတ်ပြီး၊ မြင်ကြ သိကြမည်ဟုဆိုခဲ့ပါလျှင်-

အသံကတခြား - နားကတခြား၊ အကြည်သဘောကတခြား - ဖေါက်ပြန်မှုသဘောကတခြား ကြားမှုသဘောကတခြားပါလား

လို့ လက်နှင့်ပင်ခွဲခွာ၍မရကြသော်လည်း စောင့်ထိန်းပြီး သတိကပ်၍ ဉာဏ်နှင့်ခွဲခွာပြီး ကြည့်နိုင်မှသာလျှင်၊ အော်...တခုစီတခုစီပါက လားလို့ ပညာနှင့်အပြားအားဖြင့် ပိုင်းခြားကန့်သတ်ပြီးထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပါပေ၏။

ဤသို့ပြဆိုခဲ့ပြီးသော နားသဘောရယ်- အကြည်သဘောရယ် ကြားသဘောရယ် ထိုသဘောသုံးခုတို့သည် ရုပ်မဟုတ်ပေ၊ ရုပ်ဟူ၍မယူအပ်၊ နား၏အကြည်ပေါ်၌ တဒဂ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်၍လာသည့်၊ ကြားသဘောတဲမှ ဖေါက်ပြန့်မှုသဘောသက်သက်ကလေးကိုသာလျှင်၊ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်မြင်၍ ပညာဖြင့်သိအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ဟူ၍ သမုတ်အပ်ခြင်းကြောင့်၊ ထိုရုပ်သည်သာလျှင် မြန်မာလို နား- ပါဠိလို- သောတ၊ မြန်မာလိုအကြည်- ပါဠိလို- ပဿာဒ၊ မြန်မာလို ဖေါက်ပြန့်မှု- ပါဠိလို ရုပ်၊ ဒါကြောင့် သောတပဿာဒပေါ်မှာမှီပြီး တဒဂ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်၍လာဆဲ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ဟူ၍ ယူအပ်၏။

နှာခေါင်းအကြည်ပေါ်၌ မှီ၍နေသောရုပ်ကိုရှုပုံ။

ထို့နောက်- နှာခေါင်း၏အထဲ၌ မှီ၍နေသည့်၊ အခံဓါတ်တည်းဟူသော အကြည်သဘောလေးကို၊ အတိုက်ဓါတ်တည်းဟူသော အနံ့သဘောတို့ကြောင့်၊ ထိုနှာခေါင်း၏အထဲ၌ မှီ၍နေသည့်၊ အခံဓါတ်တည်းဟူသော အကြည်သဘောခွဲအပေါ်မှာ တဖန်ထပ်မံပြီးမှီ၍ ပစ္စုပ္ပန်ဖေါက်ပြန့်မှုသဘော ဖြစ်ပေါ်၍လာပြန်၏။

ထိုတဒဂ်အတွင်း မှီပြီးဖြစ်ပေ၍လောသော၊ ဖေါက်ပြန့်မှု သဘောမျှသက်သက်ကလေးကိုသာလျှင်၊ အဖဘုရားက၊ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ် ဆိုတာဟာ- အဲဒီဖေါက်ပြန့်တဲ့ သဘောသက်သက်ကလေးကိုသာ ပြောတာပါဘဲလို့ ဟောတော်မူခဲ့ပါပေ၏။

ထိုရုပ်လို့ ဆိုတဲ့- ဖေါက်ပြန့်မှု သဘောသက်သက်ပေ၍မှာ၊ တဖန် တပ်မံ၍မှီပြီး နံ့သဘော ဖြစ်ပေ၍ရခြင်းကြောင့်၊ ထိုနံ့ သဘောသည်လည်းရုပ်မဟုတ်ပေ၊ ထိုနံ့အထဲ၌ ဖေါက်ပြန့်မှု သဘောသက်သက်ကိုသာ ရုပ်ဟူ၍ အမုန့်ယူအပ်၏။

ဒါကြောင့်- နှာခေါင်းက အကြောင်း၊ အကြည်က အကျိုး၊ အကြည်ကအကြောင်း၊ ဖေါက်ပြန့်မှုက အကျိုး၊ ဖေါက်ပြန့်မှုက အကြောင်း နံ့မှုကအကျိုးဟူ၍ တခုတခုတို့၏အပေ၍၌ မှီ၍ မှီ၍ နေသည့် ကြောင်းကျိုးသဘောတွေကို၊ ပိုင်းခြား ကန့်သတ်ပြီး မြင်ကြသိကြမည်ဟု ဆိုခဲ့ပါလျှင်-

အနံ့ကတခြား၊ နှာခေါင်းကတခြား၊ အကြည်သဘောက တခြား၊ ဖေါက်ပြန့်မှုသဘောကတခြား၊ နံ့သဘောကတခြား ပါလားလို့ လက်နှင့်ပင်ခွဲခွဲ၍ မရကြသော်လည်း စောင့်ထိန်းပြီး သတိကပ်၍ ဥာဏ်နှင့်ခွဲခွဲပြီး ကြည့်နိုင်မှသာလျှင် အော်...တခုစီ တခုစီပါကလားလို့ ပညာနှင့် အပြားအားဖြင့် ပိုင်းခြား ကန့် သတ်ပြီး ထိုးထွင်း၍သိအပ်ပါပေ၏။

ဤသို့ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော နှာခေါင်းသဘောရယ်၊ အကြည် သဘောရယ်၊ နံ့သဘောရယ်၊ ထိုသဘောသုံးခုတို့သည် ရုပ်မ ဟုတ်ပေ၊ ရုပ်ဟူ၍ မယူအပ်။ နှာခေါင်း၏အကြည်ပေ၍၌ တ ဒဂ်အတွင်း ဖြစ်ပေ၍လောသည့် နံ့သဘောထဲမှ ဖေါက်ပြန့်မှု

သဘောမျှသက်သက်ကလေးကိုသာလျှင် ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်မြင်၍ ပညာဖြင့်သိအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ဟူ၍ သမုတ်အပ်ခြင်းကြောင့် ထိုရုပ်သည်သာလျှင် မြန်မာလို နှာခေါင်း၊ ပါဠိလို ဃာန၊ မြန်မာလို အကြည်၊ ပါဠိလို ပဿဒ၊ မြန်မာလို ဖေါက်ပြန့်မှု၊ ပါဠိလို ရုပ်။ ဒါ့ကြောင့် ဃာန၊ ပဿဒပေါ်မှာမှီပြီး တဒဂ်အတွင်းဖြစ်ပေါ်၍လာဆဲ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ဟူ၍ ယူအပ်၏။

လျှာအကြည်ပေါ်၌ မှီ၍နေသောရုပ်ကိုရုပ်ပုံ။

ထို့နောက် လျှာ၏အထဲ၌ မှီ၍နေသည့် အခံဓာတ်တည်းဟူသော အကြည်သဘောလေးကို အတိုက်ဓာတ်တည်းဟူသော လျက်သဘောတို့ကြောင့် ထိုလျှာ၏အထဲ၌ မှီ၍နေသည့် အခံဓာတ်တည်းဟူသော အကြည်သဘောရဲ့ အပေါ်မှာ တဖန် ထပ်မံပြီးမှီ၍ ပစ္စုပ္ပန်ဖေါက်ပြန့်မှုသဘော ဖြစ်ပေါ်၍လာပြန်၏။

ထိုတဒဂ်အတွင်းမှီပြီး ဖြစ်ပေါ်၍လာသော ဖေါက်ပြန့်မှုသဘောမျှသက်သက်ကလေးကိုသာလျှင် အဖဉာဏ်က ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ဆိုတာဟာ အဲဒီဖေါက်ပြန့်တဲ့ သဘောသက်သက်ကလေးကိုသာ ပြောတာပါဘဲလို့ ဟောတော်မူခဲ့ပါပေ၏။

ထိုရုပ်လို့ဆိုတဲ့ ဖေါက်ပြန့်မှု သဘောသက်သက်ပေါ်မှာ တဖန်ထပ်မံ၍မှီပြီး ရသ သဘောဖြစ်ပေါ်ရခြင်းကြောင့် ထိုရသ သဘောသည်လည်း ရုပ်မဟုတ်ပေ။ ထိုရသ၏အထဲ၌ ဖေါက်ပြန့်မှုသဘောသက်သက်ကိုသာ ရုပ်ဟူ၍ အမှန်ယူအပ်၏။

ဒါကြောင့် လျှာကအကြောင်း၊ အကြည်ကအကျိုး၊ အကြည်ကအကြောင်း၊ ဖေါက်ပြန့်မှုက အကျိုး၊ ဖေါက်ပြန့်မှုက အကြောင်း၊ ရသ က အကျိုးဟူ၍ တခုတခုတို့၏အပေါ်၌ မှီ၍ မှီ၍နေသည့် ကြောင်းကျိုးသဘောတွေကို ပိုင်းခြားကန့်သတ်ပြီး မြင်ကြသိကြမည်ဟု ဆိုခဲ့ပါလျှင်—

လျှက်စရာကတခြား၊ လျှာကတခြား၊ အကြည်သဘောက တခြား၊ ဖေါက်ပြန့်မှုသဘောကတခြား၊ ရသသဘောကတခြားပါ လားလို့ လက်နှင့်ပင်ခွဲခွဲ၍မရကြသော်လည်း စောင့်ထိန်းပြီး သတိ ကပ်၍ ဥာဏ်နှင့်ခွဲခွဲပြီး ကြည့်နိုင်မှသာလျှင် အော်...တခုစီ တခုစီပါကလားလို့ ပညာနှင့် အပြားအားဖြင့် ပိုင်းခြား ကန့် သတ်ပြီး ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပါပေ၏။

ဤသို့ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော လျှာသဘောရယ်၊ အကြည်သဘော ရယ်၊ ရသ သဘောရယ် ထိုသဘော သုံးခုတို့သည် ရုပ်မဟုတ် ပေ၊ ရုပ်ဟူ၍ မယူအပ်။ လျှာ၏အကြည်ပေါ်၌ တဒဂ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်၍လာသည့် ရသ သဘောထဲမှ ဖေါက်ပြန့်မှုသဘောမျှ သက်သက်ကလေးကိုသာလျှင် ဝိပဿနာဥာဏ်နှင့်မြင်၍ ပညာ ဖြင့် သိအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ဟူ၍ သမုတ်အပ်ခြင်းကြောင့် ထို ရုပ်သည်သာလျှင် မြန်မာလို လျှာ၊ ပါဠိလို ဇီဝှါ၊ မြန်မာလို အကြည်၊ ပါဠိလို ပဿာဒ၊ မြန်မာလို ဖေါက်ပြန့်မှု၊ ပါဠိလို ရုပ်၊ ဒါကြောင့် ဇီဝှါ၊ ပဿာဒ ပေါ်မှာမှီပြီး တဒဂ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်၍လာဆဲ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ဟူ၍ ယူအပ်၏။

ကိုယ်အကြည်ပေ၌ မှီ၍ဖြစ်သော ရုပ်ကိုရူပံ

ထို့နောက် ကာယလို့ဆိုတဲ့ ကိုယ်၏အထဲ၌ မှီ၍နေသည့် အခံ
ဓာတ်တည်းဟူသော အကြည်သဘောလေးကို အတိုက်ခတ်
တည်းဟူသော ထိစရာသဘောတို့ကြောင့် ထိုကာယလို့ဆိုတဲ့
ကိုယ်၏အထဲ၌ မှီ၍နေသည့် အခံဓာတ်တည်းဟူသော အကြည်
သဘောရဲ့အပေါ်မှာ တဖန်ထပ်မံပြီး မှီ၍ ထိမှုသဘောတခု
ဖြစ်ပေါ်၍လာပြန်၏။ ထိုထိသဘောတခုကြောင့် ထိပြီးမှ ထိုထိ
သဘောတခုထဲ၌ တဖန်မှီပြီး ဖောက်ပြန်မှုသဘောတခု ဖြစ်ပေါ်
၍လာပြန်၏။ ထိုဖောက်ပြန်မှုသဘောကိုသာလျှင် အဖာရုဏးက
ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ဆိုတာဟာ အဲဒီဖောက်ပြန်တဲ့ သဘောသက်သက်က
လေးကိုသာ ပြောတာပါဘဲလို့ ဟောတော်မူခဲ့ပါပေ၏။

ထိုရုပ်လို့ဆိုတဲ့ ဖောက်ပြန်မှုသဘောနှင့်ယှဉ်ပြီး မှီ၍နေသော
ထိုထိမှုသဘောသည် ရုပ်မဟုတ်ပေ၊ ထိုထိမှုအထဲ၌ ဖောက်ပြန်မှု
သဘောသက်သက်ကိုသာ ရုပ်ဟူ၍ အမှန်ယူအပ်၏။

ဒါ့ကြောင့် ကာယလို့ဆိုတဲ့ ကိုယ်ကအကြောင်း၊ အကြည်
ကအကျိုး၊ အကြည်ကအကြောင်း၊ ထိမှုကအကျိုး၊ ထိမှုကအ
ကြောင်း၊ ဖောက်ပြန်မှုကအကျိုးဟူ၍ တခုတခုတို့၏ အပေါ်၌
မှီ၍မှီ၍နေသည့် ကြောင်းကျိုးသဘောတွေကို ပိုင်းခြားကန့်သတ်
ပြီး မြင်ကြ သိကြမည်ဟု ဆိုခဲ့ပါလျှင်....

ထိစရာကတခြား- ကာယလို့ဆိုတဲ့ ကိုယ်ကတခြား၊ အကြည်သဘောကတခြား၊ ထိမ္မသဘောကတခြား၊ ဖေါက်ပြန်မှု သဘောကတခြားပါလားလို့ လက်နှင့်ပင်ခွဲခွဲ၍ မရကြသော်လဲ စောင့်ထိန်းပြီး သတိကပ်၍ ဉာဏ်နှင့်ခွဲခွဲပြီး ကြည့်နိုင်မှသာ လျှင် အော်....တခုစီ တခုစီပါကလားလို့ ပညာနှင့် အပြားအားဖြင့် ပိုင်းခြားကန့်သတ်ပြီး ထိုးထွင်း၍သိအပ်ပါပေ၏။

ဤသို့ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ကာယသဘောရယ်၊ အကြည်သဘောရယ်၊ ထိသဘောရယ်၊ ထိုသဘောသုံးခုတို့သည် ရုပ်မဟုတ်ပေ၊ ရုပ်ဟူ၍မယူအပ်။ ကာယ၏အကြည်ပေ၍ တဒင်္ဂအတွင်း ဖြစ်ပေ၍လာသည့် ထိသဘောထဲမှ ဖေါက်ပြန်မှု သဘောမျှ သက်သက်ကလေးကိုသာလျှင် ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်မြင်၍ ပညာဖြင့်သိအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ဟူ၍ သမုတ်အပ်ခြင်းကြောင့် ထိုရုပ်သည်သာလျှင် မြန်မာလို ကိုယ်၊ ပါဠိလို ကာယ၊ မြန်မာလို အကြည်၊ ပါဠိလို ပဿာဒ၊ မြန်မာလို ဖေါက်ပြန်မှု၊ ပါဠိလို ရုပ်၊ ဒါ့ကြောင့် ကာယ ပဿာဒပေါ်မှာမှီပြီး တဒင်္ဂအတွင်း ဖြစ်ပေ၍လာဆဲ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ဟူ၍ ယူအပ်၏။

မနောအကြည်ပေ၍ မှီ၍နေသော ရုပ်ကိုရူပံ။

ထိုမနော၏အကြည်ပေ၍ မှီ၍နေသော ရုပ်ဟူသည်ကား တခြားမဟုတ်ပေ၊ ပြဆိုခဲ့ပြီးသည့် မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကာယဟု ဆိုအပ်သော ပစ္စည်းတွေနှင့် မနောအကြည်တို့သည်

အချင်းချင်း မရောမဟုတ် ပစ္စည်းချင်း မဆက်စပ်ကြသော်
လည်း ထိုမနောအကြည်၏အထဲမှာ နဂိုမူလ ပဋိသန္ဓေတည်ခါ
စကပင် ဖြစ်ချုပ် ဖြစ်ချုပ်နှင့်နေသော ဖေါက်ပြန့်မှု သဘော
သက်သက်ကိုသာလျှင် ရုပ်ဟူ၍ခေါ်ရခြင်းကြောင့် ထိုရုပ်သည်
သာလျှင် မနော၏အကြည်ပေါ်၌ မှီ၍ဖြစ်ပေါ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်
ဟူ၍ ယူအပ်၏။

ဒါ့ကြောင့် မျက်စိ၏အကြည်ပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်ပေါ်
ဆဲရုပ်ကတခြား၊ နား၏အကြည်ပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်ပေါ်
ဆဲရုပ်ကတခြား၊ နှာခေါင်း၏အကြည်ပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်
ပေါ်ဆဲရုပ်ကတခြား၊ လျှာ၏အကြည်ပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်
ပေါ်ဆဲရုပ်ကတခြား၊ ကိုယ်၏အကြည်ပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်
ပေါ်ဆဲရုပ်ကတခြား၊ မနော၏ အကြည်ပေါ်၌ မှီ၍နေသည့်
ဖြစ်ပေါ်ဆဲ ရုပ်ကတခြားပါကလားလို့ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်မြင်
ပြီး ပညာဖြင့်ထိုးထွင်း၍ မှီရာတည်ရာတို့ကို သိကြသော်လဲ....

အော်....မျက်စိအကြည်ပေါ်၌မှီ၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ဆဲ ရုပ်
သည်လည်း နား၏အကြည်ပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်ပေါ်ဆဲ
ရုပ်မဟုတ်။

ထိုနား၏အကြည်ပေါ်၌ မှီ၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ဆဲ ရုပ်သည်
လည်း နှာခေါင်း၏ အကြည်ပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်ပေါ်ဆဲ
ရုပ်မဟုတ်။

ထိုနှာခေါင်း၏ အကြည်ပေါ်၌ မှီ၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ဆဲ
ရုပ်သည်လည်း လျှာ၏အကြည်ပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်ပေါ်
ဆဲ ရုပ်မဟုတ်။

ထိုလျှာ၏အကြည်ပေါ်၌ မှီ၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ဆဲ ရုပ်
သည်လည်း ကိုယ်၏အကြည်ပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်ပေါ်ဆဲ
ရုပ်မဟုတ်။

ထိုကိုယ်၏ အကြည်ပေါ်၌မှီ၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ဆဲရုပ်သည်
လည်း မနော၏အကြည်ပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်ပေါ်ဆဲ ရုပ်
မဟုတ်ပါကလားဟူ၍ ပိုင်းခြားကန့်သတ်စွာ မြင်ရသိရပြီးသည့်
နောက် ထိုရုပ်တို့နှင့်ယှဉ်၍ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ ဝိညာဉ်တို့ကိုလည်း
ဆက်လက်၍ ပြဦးမည်ဖြစ်၏။

မနောအကြည်ပေါ်၌မှီ၍နေသော ဝိညာဉ်တို့ကို
တဖန် ပြဆိုခြင်း။

ထိုသို့ပြဆိုခဲ့ပြီးသည့် မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကာယဟု ဆို
အပ်သော ဒွါရငါးပေါက်တို့တွင် မျက်စိပေါ်၌မှီ၍ဖြစ်ပေါ်ဆဲ
ရုပ်နှင့် အကြောင်းအကျိုးသဘောတို့ကိုတော့ စာအလိုဆိုလျှင်
တရားဟုခေါ်၏။ ပါဠိ အလို ဆိုရလျှင် ဓမ္မဟု ခေါ်ဆိုရခြင်း
ကြောင့်၊ ထိုအပြင်ဘက်မှ မျက်စိပေါ်မှမှီ၍နေသည့် ရုပ်ဓမ္မ
နှင့်တကွ အတွင်းထဲက မနောအကြည်ထပ်မံ၍ အကြောင်းနှစ်ခု
ပစ္စည်းဆက်စပ်မှုကြောင့် မနော၏ အကြည်ပေါ်၌မှီပြီး သိ
သဘောဘု ဖြစ်ပေါ်၍ လာရပြန်ပေ၏။

ဒါ့ကြောင့် ထိုသိမှုသဘောကိုတော့ ဝိညာဏ်ဟု ခေါ်ဆိုရ
ပြန်၍ ထိုဝိညာဏ်တို့သည် မျက်စိ၏ ရုပ်ဓမ္မကြောင့်သာလျှင်
မနောအကြည်ပေါ်၌မှီ၍ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ ဝိညာဏ်များသာဖြစ်၏။

ထို့နောက် ပြဆိုခဲ့ပြီးသည့် နား၌မှီ၍ ဖြစ်ပေါ်ဆဲရုပ်နှင့် အကြောင်းအကျိုးသဘောတွေကိုတော့ စာအလိုဆိုလျှင် တရားဟုခေါ်၏။ ပါဠိအလိုဆိုရလျှင် ဓမ္မဟု ခေါ်ဆိုရခြင်းကြောင့် ထိုအပြင်ဘက်မှ နားပေါ်မှာမှီနေသည့် ရုပ်ဓမ္မနှင့်တကွ အတွင်းထဲက မနောအကြည်ထပ်မံ၍ အကြောင်းနှစ်ခု ပစ္စည်း ဆက်စပ်မှုကြောင့် မနော၏အကြည်ပေါ်၌ မှီပြီး၊ သိသဘောတခု ဖြစ်ပေါ်၍လာရပြန်ပေ၏။ ဒါ့ကြောင့် ထိုသိမှုသဘောကိုတော့ ဝိညာဏ်ဟု ခေါ်ရပြန်၏။ ထိုဝိညာဏ်တို့သည် နား၏ ရုပ်ဓမ္မကြောင့်သာလျှင် မနောအကြည်ပေါ်၌ မှီ၍ဖြစ်ပေါ်ဆဲဝိညာဏ်များသာ ဖြစ်၏။

ထို့နောက် ပြဆိုခဲ့ပြီးသည့် နှာခေါင်း၌မှီ၍ ဖြစ်ပေါ်ဆဲရုပ်နှင့် အကြောင်းအကျိုးသဘောတွေကိုတော့ စာအလို ဆိုရလျှင် တရားဟုခေါ်၏။ ပါဠိအလိုဆိုရလျှင် ဓမ္မဟု ဆိုရခြင်းကြောင့် ထိုအပြင်ဘက်မှ နှာခေါင်းပေါ်မှာ မှီနေသည့် ရုပ်ဓမ္မနှင့်တကွ အတွင်းထဲက မနောအကြည်ထပ်မံ၍ အကြောင်းနှစ်ခု ပစ္စည်း ဆက်စပ်မှုကြောင့် မနော၏အကြည်ပေါ်၌မှီပြီး သိသဘောတခု ဖြစ်ပေါ်၍ လာရပြန်ပေ၏။ ဒါ့ကြောင့် ထိုသိမှုသဘောကိုတော့ ဝိညာဏ်ဟုခေါ်ရပြန်၏။ ထိုဝိညာဏ်တို့သည် နှာခေါင်း၏ ရုပ်ဓမ္မကြောင့်သာလျှင် မနောအကြည်ပေါ်၌ မှီ၍ဖြစ်ပေါ်လာဆဲ ဝိညာဏ်များသာ ဖြစ်၏။

ထို့နောက် ပြဆိုခဲ့ပြီးသည့် လျှာ၌မှီ၍ဖြစ်ပေါ်ဆဲရုပ်နှင့် အကြောင်းအကျိုးသဘောတွေကိုတော့ စာအလိုဆိုလျှင် တရားဟုခေါ်၏။ ပါဠိအလိုဆိုရလျှင် ဓမ္မဟု ခေါ်ဆိုရခြင်းကြောင့် ထို

အပြင်ဘက်မှ လျှာပေါ်မှာမှီနေသည့် ရုပ်ဓမ္မနှင့်တကွ အတွင်း
ထဲက မနောအကြည်ထပ်မံ၍ အကြောင်းနှစ်ခု ပစ္စည်းဆက်စပ်
မှုကြောင့် မနော၏အကြည်ပေါ်၌မှီပြီး သိသဘောတရား ဖြစ်
ပေါ်၍လာရပြန်ပေ၏။ ဒါ့ကြောင့် ထိုသိမှုသဘောကိုတော့
ဝိညာဏ်ဟု ခေါ်ရပြန်၏။ ထိုဝိညာဏ်တို့သည် လျှာ၏ ရုပ်ဓမ္မ
ကြောင့်သာလျှင် မနောအကြည်ပေါ်၌ မှီ၍ ဖြစ်ပေါ်လာဆဲ
ဝိညာဏ်များသာ ဖြစ်၏။

ထို့နောက် ပြဆိုခဲ့ပြီးသည့် ကာယ၌မှီ၍ ဖြစ်ပေါ်ဆဲရုပ်နှင့်
အကြောင်းအကျိုးသဘောတွေကိုတော့ စာအလိုဆိုလျှင် တရား
ဟု ခေါ်၏။ ပါဠိအလိုဆိုရလျှင် ဓမ္မဟု ခေါ်ဆိုရခြင်းကြောင့်
ထိုအပြင်ဘက်မှ ကာယပေါ်မှာ မှီနေသည့် ရုပ်ဓမ္မနှင့်တကွ
အတွင်းထဲက မနောအကြည်ထပ်မံ၍ အကြောင်းနှစ်ခု ပစ္စည်း
ဆက်စပ်မှုကြောင့် မနော၏အကြည်ပေါ်၌မှီပြီး သိသဘောတရား
ဖြစ်ပေါ်၍ လာရပြန်ပေ၏။ ဒါ့ကြောင့် ထိုသိမှု သဘောကို
တော့ ဝိညာဏ်ဟု ခေါ်ရပြန်၏။ ထိုဝိညာဏ်တို့သည် ကာယ
ရုပ်ဓမ္မကြောင့်သာလျှင် မနောအကြည်ပေါ်၌မှီ၍ ဖြစ်ပေါ်လာ
ဆဲ ဝိညာဏ်များသာ ဖြစ်၏။

ထို့နောက် ပြဆိုခဲ့ပြီးသည့် မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကာယ
တို့၏ အပေါ်၌ မှီ၍နေတဲ့ရုပ်ဓမ္မဟု ဆိုအပ်သော ကြောင်းကျိုး
သဘောတို့နှင့် မနောအကြည်တို့သည် အချင်းချင်း ပစ္စည်း
မဆက်စပ်ကြသော်လည်း ထိုမနောအကြည်၏အထဲမှာ မူလကပင်
ဖေါက်ပြန့်မှုသဘောသက်သက်ရှိ၏။

ထိုဖေါက်ပြန်မှု၏အပေါ်၌ တဖန် မူလကပင် မှီ၍နေသော သိသဘောမျှသက်သက်သည် မှီ၍နေ၏။

ထိုရုပ်နှင့်ထိုဝိညာဏ်တို့သည် ပဋိသန္ဓေတည်ခါစ၌ပင် ဖြစ်ချုပ် ဖြစ်ချုပ်နှင့်နေခြင်းကြောင့် ထိုရုပ်နှင့် ထိုဝိညာဏ်ကိုသာလျှင် မူလမနောအကြည်ပေါ်၌မှီ၍ ဖြစ်ပေါ်နေဆဲ ရုပ်ဝိညာဏ်ဟု ယူ အပ်၏။

ဒါ့ကြောင့် မနောအကြည်ထဲ၌ မူလကပင် မှီ၍နေသော ရုပ်ဝိညာဏ်ကတခြား။

ထို့နောက် မျက်စိ၏ ရုပ်ဓမ္မကြောင့် မနောအကြည်ထဲ၌ ဖြစ်ပေါ်၍လာသော ဝိညာဏ်ကတခြား။

ထို့နောက် နား၏ရုပ်ဓမ္မကြောင့် မနောအကြည်ထဲ၌ ဖြစ် ပေါ်၍လာသော ဝိညာဏ်ကတခြား။

ထို့နောက် နှာခေါင်း၏ရုပ်ဓမ္မကြောင့် မနောအကြည်ထဲ၌ ဖြစ်ပေါ်၍လာသော ဝိညာဏ်ကတခြား။

ထို့နောက် လျှာ၏ဓမ္မကြောင့် မနောအကြည်ထဲ၌ ဖြစ် ပေါ်၍လာသော ဝိညာဏ်ကတခြား။

ထို့နောက် ကာယ၏ ရုပ်ဓမ္မကြောင့် မနောအကြည်ထဲ၌ ဖြစ်ပေါ်၍လာသော ဝိညာဏ်ကတခြား။

ဤသို့လျှင် မနောအကြည်တခုထဲ၌ပင် ထိုဝိညာဏ်တွေကို ပိုင်းခြားကန့်သတ်စွာ ရေးသား၍ ပြသထားသော်လည်း မနော အကြည်ထဲ၌ မူလကပင် မှီ၍နေသော ရုပ်ဝိညာဏ်တို့သည် မျက်စိ၏ရုပ်ဓမ္မကြောင့် မနောအကြည်ထဲ၌ ဖြစ်ပေါ်၍လာသည့် ဝိညာဏ်မဟုတ်ပေ။

ထိုမျက်စိ၏ ရုပ်ဓမ္မကြောင့် မနောအကြည်ထဲ၌ ဖြစ်ပေါ်၍ လာကြသော ဝိညာဏ်တို့သည်လည်း နား၏ရုပ်ဓမ္မကြောင့် မနောအကြည်ထဲ၌ ဖြစ်ပေါ်၍လာသည့် ဝိညာဏ်မဟုတ်ပေ။

ထိုနား၏ ရုပ်ဓမ္မကြောင့် မနောအကြည်ထဲ၌ ဖြစ်ပေါ်၍ လာကြသော ဝိညာဏ်တို့သည်လည်း နှာခေါင်း၏ရုပ်ဓမ္မကြောင့် မနောအကြည်ထဲ၌ ဖြစ်ပေါ်၍လာသည့် ဝိညာဏ်မဟုတ်ပေ။

ထိုနှာခေါင်း၏ ရုပ်ဓမ္မကြောင့် မနောအကြည်ထဲ၌ ဖြစ်ပေါ်၍ လာကြသော ဝိညာဏ်တို့သည်လည်း လျှာ၏ရုပ်ဓမ္မကြောင့် မနောအကြည်ထဲ၌ ဖြစ်ပေါ်၍လာသည့် ဝိညာဏ်မဟုတ်ပေ။

ထိုလျှာ၏ ရုပ်ဓမ္မကြောင့် မနောအကြည်ထဲ၌ ဖြစ်ပေါ်၍ လာသော ဝိညာဏ်တို့သည်လည်း ကာယ၏ ရုပ်ဓမ္မကြောင့် မနောအကြည်ထဲ၌ ဖြစ်ပေါ်၍လာသည့် ဝိညာဏ် မဟုတ်ပါက လားဟူ၍ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ပြီး ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင် ပညာအသိနှင့် ပြည့်စုံပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှသာလျှင် ထိုဝိညာဏ်တို့၏ မှီပုံ တည်ပုံနှင့်တကွ လျှင်မြန် ဖြတ်လတ်စွာ ဆက်စပ်နေသည့် ဓမ္မအရသာ သဘောတွေကို ကောင်းခွာမြင်၍ ကောင်းစွာ သိနိုင်ကြပေလိမ့်မည်။

သို့အတွက်ကြောင့် ထိုရုပ်ခြောက်မျိုးတို့၏အပေါ်၌ မှီ၍ဖြစ်ပေါ်သော ဝိညာဏ်ခြောက်မျိုးတို့သည် အာရုံနှင့်မယှဉ်သော ဖောက်ပြန်မှုသဘောသက်သက်ကြောင့်သာလျှင် သိကာမျှ သိပြီး ကုသိုလ်-အကုသိုလ်တွေလည်း မရောမယှက် မယှဉ်နိုင်သော သိကာမျှသာ သိသော အသိဝိညာဏ်တွေဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုရုပ်

ထိုဝိညာဏ်ခြောက်မျိုးတို့သည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်လည်းမထိုက်၊ သံသရာလည်းမကျင်လည်း။ ထို့ကြောင့် ထိုရုပ် ထိုဝိညာဏ်ခြောက်မျိုးတို့သည်သာလျှင် သံသရာမှ ကင်းပြတ်သော ရုပ်ဝိညာဏ်တို့ဟူ၍ မှတ်ကြကုန်ရာ၏။

ရုပ်ကိုခလုတ်တိုက်မှု ဥပမာဖြင့် ပြဆိုခြင်း။

ထိုဝိညာဏ်တို့၏ မှီစရာဖြစ်သော ရုပ်တရားတွေကို ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ မြင်နိုင်သိနိုင်စေခြင်းငှါ ထင်ရှားအောင် ဥပမာဆောင်၍ ပြပေအံ့။

ခြေထောက်နှင့်သစ်ငုတ် ခလုတ်တိုက်မိသောအခါမှာ ထိုတိုက်မိသောနေရာ၌ ထိတယ်ဟု ဆိုရသော သဘောတရား ဖြစ်ပေါ်၍လာပြန်၏။ ထိုထိသဘောတရားကြောင့် ထိသည့်နေရာအထဲ၌ စစ်-စစ်-စစ်-စစ် ဟု ဆိုရသော ဖြင်း-ဖြင်း-ဖြင်း-ဖြင်း ဟု ဆိုအပ်သည့် ဥပမာသာဓကနှိုင်းယှဉ်၍ ပြလို့မဖြစ်သော ဖြစ်ပေါ်၍လာတဲ့ ထိုသဘောလေးတွေကိုသာလျှင် ဖောက်ပြန်သည်ဟု ဆိုရခြင်းကြောင့် ထိုဖောက်ပြန်သည့် ပရမတ်သဘောကိုပင် ပါဠိလို ရုပ်ဟု ခေါ်၏။

ထိုရုပ်ဟု ဆိုရသော ဖောက်ပြန်တဲ့ သဘောကြောင့်သာလျှင် နှလုံးအိမ်၏အထဲ မနောအကြည်ပေါ်၌ မှီ၍ တဖန် သိမှုသဘောကလေး ဖြစ်ပေါ်၍ လာရခြင်းကြောင့် ခြေထောက်နှင့်သစ်ငုတ် အကြောင်းနှစ်ခု တိုက်ခိုက်မှုကြောင့်သာလျှင် ထိသဘောအကျိုးတရား ဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ထို ထိသဘောအကြောင်းတခုကြောင့်သာလျှင် ဖေါက်ပြန် သဘောအကျိုးတခု ဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ထိုဖေါက်ပြန်သဘောအကြောင်းတခုကြောင့်သာလျှင် သိမှု သဘောအကျိုးတခု ဖြစ်ပေါ်၍လာရပြန်ပေ၏။

သို့သော်လည်း ထိုပြဆိုခဲ့ပြီးသော ခြေထောက်သည်လည်း သစ်ငုတ်မဟုတ်ပေ။ သစ်ငုတ်သည်လည်း ထိမှုမဟုတ်ပေ။ ထိမှု သည်လည်း ဖေါက်ပြန်မှုမဟုတ်ပေ။ ဖေါက်ပြန်မှုသည်လည်း သိမှုမဟုတ်ပေဟူ၍ ခလုတ်တိုက်မိတိုင်း တိုက်မိတိုင်း အခါ၌ ဖြစ် ပေါ်၍လာသည့် ကြောင်းကျိုးသဘောတွေကို ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြင့် မမြင်မသိတော့ဘဲလျှက် လှူပြီနိုးတို့အနေနှင့်ဆိုလျှင် နာသည် ဟူ၍သာ ပုဒ်မတပ်လိုက်၏။

အမှန်အားဖြင့် ထိုနာသည်ဟု ပြောဆိုရသော နာမည်သည် မရှိပေ။ နာမည်တပ်၍ပြောဆိုရသည့် အပြောခံရသော ကြောင်း ကျိုးသဘောမျှ သက်သက်သာ ရှိ၏။

ဝိညာဏ်ခြောက်မျိုးကို ပြဆိုခြင်း။

ဒါကြောင့် ပြဆိုခဲ့ပြီးသည့် ရုပ် ဝိညာဏ်တို့၏ ဖြစ်စဉ်မှာ လည်း မျက်စိအကြည်ပေါ်၌ ဖေါက်ပြန်မှုကြောင့် မြင်မှုသာလျှင် မှီ၏။

သိမှုမှာမူကား မနောအကြည်၌သာလျှင် မှီခြင်းကြောင့် ထိုဝိညာဏ်ကို စက္ခုဝိညာဏ်ဟု ခေါ်ရ၏။

ထို့အတူ နားအကြည်ပေါ်၌ ဖေါက်ပြန်မှုကြောင့် ကြာမူ
သာလျှင် မှီ၏။ သိမ္မမှာမူကား မနောအကြည်၌သာလျှင် မှီခြင်း
ကြောင့် ထိုဝိညာဏ်ကို သောဘဝိညာဏ်ဟု ခေါ်ရ၏။

ထို့အတူ နှာခေါင်းအကြည်ပေါ်၌ ဖေါက်ပြန်မှုကြောင့် နံ
မှုသာလျှင် မှီ၏။ သိမ္မမှာမူကား မနောအကြည်၌သာလျှင် မှီခြင်း
ကြောင့် ထိုဝိညာဏ်ကို ဃာနဝိညာဏ်ဟု ခေါ်ရ၏။

ထို့အတူ လျှာအကြည်ပေါ်၌ ဖေါက်ပြန်မှုကြောင့် ရသ
သဘောသာလျှင် မှီ၏။ သိမ္မမှာမူကား မနောအကြည်၌သာ
လျှင် မှီခြင်းကြောင့် ထိုဝိညာဏ်ကို ဇိဝှိဝိညာဏ်ဟု ခေါ်
ရ၏။

ထို့အတူ ကိုယ်အကြည်ပေါ်၌ ဖေါက်ပြန်မှုကြောင့် ထိမှု
သာလျှင် မှီ၏။ သိမ္မမှာမူကား မနောအကြည်၌သာလျှင် မှီခြင်း
ကြောင့် ထိုဝိညာဏ်ကို ကာယဝိညာဏ်ဟု ခေါ်ရ၏။

ထို့အတူ မနောအကြည်ပေါ်၌ ဖေါက်ပြန်မှုကြောင့် ဓမ္မ
သဘောသာလျှင် မှီ၏။ သိမ္မမှာမူကား ထိုမနောအကြည်ပေါ်၌
သာလျှင် မှီခြင်းကြောင့် ထိုဝိညာဏ်ကို မနောဝိညာဏ်ဟု ခေါ်
ရ၏။

နာမ်ပစ္စည်းတို့ကို ပိုင်းခြားစွာ ပြဆိုခြင်း။

ပြဆိုခဲ့ပြီးသော မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကာယ၊ မနတို့
ကြောင့် တဏှာအတွင်း ဖြစ်ပေါ်၍လာသည့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်
မထိုက်သော အနှစ်သာရ မရှိသော သာယာစရာ မရှိသော တပ်

မက်စရာ မရှိသော နှစ်သက်စရာမရှိသော စွဲလန်းစရာမရှိသော
ယူစရာမရှိသော ထိုရုပ် ထိုဝိညာဏ်တို့သာလျှင် တဓဏအတွင်း
ပျက်ကုန်ပြီးနောက်....

အပြင်ဘက်မှ မြင်မှုနှင့်အဆင်း ကြားမှုနှင့်အသံ နံမှုနှင့်
အနံ့ ရသနှင့်လျှက်စရာ ထိမှုနှင့်ထိစရာ တည်းဟူသော သဘော
တွေရဲ့ အပေါ်ကို တဖန်အတွင်း မနထဲက အာရုံကိုတိုက်တွန်း၍
လွှက်လိုက်ခြင်းကြောင့် ထိုအာရုံနှင့် ငါးပေါက်မှာမှီသော သ
ဘောတို့သည် တွေ့ဆုံကြလေ၏။

ထိုသဘောတို့နှင့်တွေ့သော အာရုံပေါ်မှာ နှလုံးအကြည်ထဲ
က ခံစားတဲ့သဘော ဖြစ်ပေါ်၍ လာ၏။

ထိုခံစားမှုနှင့်ယှဉ်သော အာရုံပေါ်မှာ တိုက်တွန်းမှုကြောင့်
ဘာဘဲညာဘဲဟု မှတ်တဲ့သဘော ဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ထိုမှတ်မှုနှင့်ယှဉ်သော အာရုံပေါ်မှာ တဖန် တိုက်တွန်းမှု
ကြောင့် ဘာဘဲညာဘဲဟု သိမှုသဘောတခု ဖြစ်ပေါ်၍လာရ
ခြင်းကြောင့် ထိုတိုက်တွန်းတဲ့သဘောရယ်၊ ခံစားတဲ့သဘောရယ်၊
မှတ်တဲ့သဘောရယ်၊ သိတဲ့သဘောရယ်၊ ထိုသဘောလေးခုကို
သာလျှင် နာမ်ဟု ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ရ၏။

နာမ်ပစ္စည်းများကို ပိုင်းခြားပြီး ရှုပုံ။

ထိုနာမ်ဟု သမုတ်ထိုက်သော သဘောလေးခုကို နှလုံး၏
အကြည်ပေါ်၌မှီ၍ ဖြစ်ပေါ်ဆဲမှာ လျင်မြန်သော ဝိပဿနာ
ဉာဏ်ဖြင့်ကြည့်၍ ထက်မြက်သောပညာဖြင့် သိပြီးသည့်နောက်၊

အော်...မြင်မှုနှင့် မြင်စရာအာရုံပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်ပေါ်ဆဲ နာမ်ပစ္စည်းလေးပါးက တခြားပါကလား။

ထို့နောက် ကြားမှုနှင့် ကြားစရာ အာရုံပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်ပေါ်ဆဲ နာမ်ပစ္စည်းလေးပါးက တခြားပါကလား။

ထို့နောက် နံမှုနှင့် နံစရာအာရုံပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်ပေါ်ဆဲ နာမ်ပစ္စည်းလေးပါးက တခြားပါကလား။

ထို့နောက် အရသာနှင့် လျက်စရာအာရုံပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်ပေါ်ဆဲ နာမ်ပစ္စည်းလေးပါးက တခြားပါကလား။

ထို့နောက် ထိမှုနှင့် ထိစရာအာရုံပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်ပေါ်ဆဲ နာမ်ပစ္စည်းလေးပါးက တခြားပါကလား။

ထို့နောက် ကြံစည်မှုနှင့်ကြံစည်စရာ အာရုံပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်ပေါ်ဆဲ နာမ်ပစ္စည်းလေးပါးက တခြားပါကလား။

ဒါ့ကြောင့် မြင်မှုနှင့်မြင်စရာ အာရုံပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်ပေါ်ဆဲ နာမ်ပစ္စည်းလေးပါးတို့သည်လည်း ကြားမှုနှင့် ကြားစရာ အာရုံပေါ်မှာ မှီ၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ဆဲ နာမ်ပစ္စည်းလေးပါး မဟုတ်ပါကလား။

ထို့နောက် ကြားမှုနှင့်ကြားစရာ အာရုံပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်ပေါ်ဆဲ နာမ်ပစ္စည်းလေးပါးတို့သည်လည်း နံမှုနှင့်နံစရာ အာရုံပေါ်မှာ မှီ၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ဆဲ နာမ်ပစ္စည်းလေးပါး မဟုတ်ပါကလား။

ထို့နောက် နံမှုနှင့်နံစရာ အာရုံပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်ပေါ်ဆဲ နာမ်ပစ္စည်းလေးပါးတို့သည်လည်း အရသာနှင့်လျက်

စရာ အာရုံပေါ်မှာ မှီ၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ဆဲ နာမ်ပစ္စည်းလေးပါး မဟုတ်ပါကလား။

ထို့နောက် အရသာနှင့်လျက်စရာ အာရုံပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်ပေါ်ဆဲ နာမ်ပစ္စည်းလေးပါးတို့သည်လည်း ထိုမှနှင့် ထိုစရာ အာရုံပေါ်မှာ မှီ၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ဆဲ နာမ်ပစ္စည်းလေးပါး မဟုတ်ပါကလား။

ထို့နောက် ထိုမှနှင့် ထိုစရာအာရုံပေါ်၌ မှီ၍နေသည့် ဖြစ်ပေါ်ဆဲ နာမ်ပစ္စည်းလေးပါးတို့သည်လည်း ကြံစည်မှုနှင့် ကြံစည်စရာ အာရုံပေါ်မှာ မှီ၍နေသော ဖြစ်ပေါ်ဆဲ နာမ်ပစ္စည်း ၄ ပါး မဟုတ်ပါကလားလို့ လျင်မြန်ဖြတ်လတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် မြင်ပြီး စူးရှထက်မြက်သော ပညာအသိနှင့် မြင်ရ သိရကြမှသာ လျင် စူဠသောတာပန်တို့၏ အမြင်အသိဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုစူဠသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှသာလျှင် သံသရာလည်သော ပညတ်အာရုံပေါ်၌မှီပြီး ဝေဒနာသင်ညာတို့နှင့် ယှဉ်၍နေသည့် ရုပ်နာမ်တွေ ကတခြား။

ပြဆိုခဲ့ပြီးသော သံသရာမှ ကင်းပြတ်သည့် ခြောက်ပေါက်မှာ မှီ၍ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ ပရမတ်ရုပ်ဝိညာဏ်တွေကတခြားပါကလားလို့ သံသရာပြတ်ကြောင်းနှင့်တကွ သံသရာလည်ကြောင်းကို ပိုင်းခြားကန့်သတ်ပြီး အလွန်ပင် ခက်ခဲနက်နဲ၍ အရှုခံဖြစ်တဲ့ ရေးသားပြသခဲ့သော ရွှေ့လျော့ပြောင်းလဲမှု ရုပ်နာမ်တို့၏ လက္ခဏာသဘောတွေကို အရှုဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိပဿနာပညာဖြင့် ယောဂီတို့၏ အတွင်းအပြင်၌ သဘောမျှသက်သက်ကိုသာလျှင် အတပ်မြင်၍ အတပ်သိကြရမည် ဖြစ်၏။

ဤသို့လျှင် အားထုတ်၍နေကြကုန်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ မြင်စရာ သိစရာရှိသည့် ဓမ္မအရသာ သဘောတွေကို လွယ်ကူစွာ ဖြင့် မြင်နိုင် သိနိုင်အောင် ကတ္တား ခြား၍ခြား၍ မေတ္တာရှေ့ ထားပြီး ပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင် ရေးသားပြသခဲ့သော်လည်း ဥပမာ ဘာနှင့်တူပါသလဲလို့ ဆိုရပါလျှင် နှင်းဆီပင် တပင်၌ နှင်းဆီပန်းတွေ ပွင့်၍နေ၏။ ထိုနှင်းဆီပန်းပွင့်တွေကို တခါမှ မမြင်ဘူးသော သူတယောက်က နှင်းဆီပန်းလို့ ဆိုကြတာဟာ ဘာနှင့်တူပါသလဲ.... သဘောပေါက်အောင် အကျွန်ုပ်ကို ပြော ပြပါဟု တကယ်မြင်ဘူးသော သူတယောက်ကို မေးမြန်း၏။

ထိုအခါ တကယ်မြင်ဘူးသော သူတယောက်က တကယ်မမြင် ဘူးသော သူတယောက်ကို နှင်းဆီပန်းဆိုတာဟာ ဟောဒီပစ္စည်း နှင့်အတူတူဘဲလို့ ဆိုပြီး ပလပ်စတိတ်ကို လုပ်ထားသော နှင်းဆီ ပန်း ပွင့်အတူကို ပြ၏။

ထိုသို့ပြောဆို၍ ပြသော်လည်း နှင်းဆီပန်းများ ပွင့်၍နေ သော နှင်းဆီခြံထဲသို့ သွားရောက်ပြီး နှင်းဆီပန်းအစစ်ကို ခူး၍ ပြချင်သော်လဲ လွယ်လင့်တကူ မပြအားလို့သာလျှင် ပလပ်စ တိတ်ကိုလုပ်ထားသော နှင်းဆီပန်းအတူကို ပြ၏။ ဤသို့လျှင် နဂိုနှင်းဆီပန်းနှင့် အတူတူပါဘဲလို့ ဘယ်လိုပင်ပြော၍ပြသော် လည်း ဟုတ်တော့ ဟုတ်၏။ သို့သော်မမှန်ပါ။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အပိုပြသော နှင်းဆီပန်းအတူသည် နဂိုသဘာဝနှင်းဆီပန်းအစစ် ဘယ်နည်းနဲ့မျှ မဖြစ်နိုင်သလို ထို အတူ နှင်းဆီပန်းအစစ်နှင့် တူလှစွာသော သဘာဝတရား တွေကိုနှင်းဆီခြံနှင့်တူလှစွာသော မိမိတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာထဲ၌ လွယ်

ကုစွာ အားထုတ်၍ မြင်အောင် သိအောင်သာ နှင်းဆီပန်းအတု နှင့် တူလှစွာသော ဤစာအုပ်ကို ရေးသား၍သာ ပြရပါ၏။

ဒါပေမဲ့ ဤစာအုပ်ကို ဖတ်ကြည့်၍ သိသော အသိတို့သည် နှင်းဆီပန်းအတုနှင့်တူသော သုတမယ အသိသာဖြစ်၏။ ဤစာ အုပ်ထဲမှာ ဖတ်ရှုပြီး နှင်းဆီခြံနှင့်တူလှစွာသော မိမိတို့၏ ကိုယ် ခန္ဓာထဲ၌ နှင်းဆီပန်းအစစ်နှင့် တူလှသည့် ရုပ်နာမ်သဘောတွေ ကို တကယ်တန်း မြင်ရသိရလေအောင် ပွားများကြိုးကုတ် အား ထုတ်ပြီး မြင်ကြသိကြမှသာလျှင် ဘာဝနာမယ အမြင်အသိ ဖြစ် ရခြင်းကြောင့် ပြဆိုခဲ့သည့် ဓါတုပရိစ္ဆေဒ ရူပပရိစ္ဆေဒ၊ နာမ ပရိစ္ဆေဒ တို့၏ ပစ္စည်းဆက် ကြောင်းကျိုးသဘောသက်သက် တွေကို ထိုဘာဝနာမယ အမြင်အသိနှင့်တကွ ဝိပဿနာပညာ အသိနှင့် ပြည့်စုံပြီးသကာလ ထိုခြောက်ပေါက်- ခြောက်တံခါး တို့၌ မှီ၍နေတဲ့အရှုခံဖြစ်သော-

- ဖေါက်ပြန့်မှု- သဘော၊
- ပြုပြင်မှု- သဘော၊
- ခံစားမှု- သဘော၊
- မှတ်မှု- သဘော၊
- သိမှု- သဘော

စသည်တွေကို အရှုဉာဏ်ဖြစ်သည့် ဝိပဿနာပညာနှင့် မ လစ်လပ်စေဘဲ၊ သတိကပ်၍ ရှုကြည့်လိုက်သောအခါ-ထိုသဘော အပြားငါးပါးတို့သည် မျက်တောင်တခတ်-လျှပ်တပျတ်-လက် ဖျောက်တတွက်ဟု ဆိုရသော တခဏ၌ပင်လျှင် ဖြစ်ပေါ်၍ ရှေ့ လျှော့ ပြောင်းလဲမှုကြောင့် တည်ပြီးမှ ရှေ့လျှော့ ပြောင်းလဲမှု

ကြောင့် ပျက်ကုန်ကြပြီးလျှင် ထိုတခဏတခဏ အတွင်း၌ ဖြစ်၍ တည်ပြီး ပျက်ကုန်သော ဘင်-စွန်း၏အပေါ်မှာတင်ပြီး ရုချီရုချီ နေမည်ဆိုလျှင်....

အပျက်ပေါ်မှပင် သောင်တင်၍ ဥာဏ်စဉ်မတိုးတက်မည် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အပျက်ဟု ပြောသော ဘင်စွန်း၏နောက်သို့ သတိနှင့်ကပ်ပြီး ဥာဏ်ဖြင့်ရူကြည့်လိုက်သောအခါ ထိုအရှုခံဖြစ် သည့်သဘော အပြားငါးပါးတို့သည် ခဏငယ် သုံးချက်အကြား မှ ရွှေ့လျောပြောင်းလွဲမှုကြောင့် ဘာကိုမျှ အမေ့အစ ပြုစရာ မရှိတာကို အာရုံနဲ့ တွေ့၍ အရူဉာဏ်နှင့်မြင်ပြီး ပညာအသိထဲ၌ မမြဲပါတကားလို့ အောက်မေ့မှုကိုပင် အနိစ္စဟု ခေါ်ရ၏။

အရှုခံဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တွေရဲ့ ဖြစ်မှု တည်မှု ပျက်မှုတို့၏ အကြားမှ ရွှေ့လျောပြောင်းလွဲမှုကိုတော့ လက္ခဏာဟု ဆိုရ ခြင်းကြောင့် ထိုလက္ခဏာဟု ဆိုရသော သဘောတို့သည် အရှုခံ ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်ထဲ၌သာ မှီ၏။

မမြဲဘူးဟုဆိုရသော အနိစ္စအချက်သည် အရူဉာဏ်နှင့် ယှဉ် သော ပညာအသိထဲ၌သာ ကိန်း၏။

(မှတ်ချက်) ယောဂီတို့ ရှိတာကိုမြင်လျှင် မြဲသည်ဟုထင်၏။ မရှိတာကို မြင်မှသာလျှင် မမြဲဘူးဟု ထင်၏။

ဒါကြောင့် အရှုခံဖြစ်သော ရုပ်နာမ်ထဲမှ လက္ခဏာသဘော ကိုတော့ အကြောင်းဟူ၍ ခေါ်ရပြန်၏။

အရူဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော ပညာအသိထဲမှ အနိစ္စကိုတော့ အ ကျိုးဟု ခေါ်ရခြင်းကြောင့် လက္ခဏာဟု ဆိုရသော အကြောင်း ကတခြား၊ အနိစ္စဟု ဆိုရသော အကျိုးကတခြား။

လက္ခဏာလို့ ဆိုရသော အကြောင်းတို့သည် အနိစ္စလို့ ဆိုရသည့် အကျိုးမဟုတ်ပေ။ အနိစ္စလို့ ဆိုရသော အကျိုးသည်လည်း လက္ခဏာလို့ ဆိုရသည့်အကြောင်း မဟုတ်ပေ။

သို့သော် လက္ခဏာလို့ ဆိုတဲ့ အကြောင်းကြောင့်သာလျှင် အနိစ္စလို့ ဆိုတဲ့ အကျိုးဖြစ်လာရပါကလားလို့ အကြောင်းလက္ခဏာနှင့် အကျိုးအနိစ္စကို ပိုင်းခြားပြီး မြင်မှုကိုတော့ အနိစ္စလက္ခဏာနုပဿနာဉာဏ်အစစ် ဖြစ်သည်ဟု ခေါ်ဆိုရ၏။

ဤသို့လျှင် အရှုခံဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တွေသည် ရှေ့လျော့ပြောင်းလွှဲသော သဘောတို့ကြောင့် မရှိ- မရှိနေသည်ကိုပင် ထာဝစဉ် ထာဝရ အရူဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော ပညာအသိထဲမှ မမြဲပါတကား- မမြဲပါတကားဟု မပြတ်ဒလစပ် အောက်မေ့နေခြင်းကြောင့် တဖန် ဆင်းရဲမှုသဘောတို့သည် ဒုတိယအရူဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော ပညာအသိထဲ၌ မိုးပေါ်ကကျသလို အလိုအလျောက် ပြောင်းလဲပြီး ဖြစ်ပေါ်၍လာပြန်၏။ ဒါ့ကြောင့် ဒုတိယအရူဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သည့် ပညာအသိထဲမှ ဆင်းရဲမှုသဘောကိုတော့ ဒုက္ခဟု ခေါ်ဆိုရပြန်၏။

အရှုခံဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တွေရဲ့ ဖြစ်မှု တည်မှု ပျက်မှုတို့၏ အကြားမှ ရှေ့လျော့ပြောင်းလွှဲမှုသဘောကိုတော့ လက္ခဏာဟု ဆိုရခြင်းကြောင့် ထိုလက္ခဏာဟု ဆိုရသော သဘောတို့သည် အရှုခံဖြစ်သော ရုပ်နာမ်ထဲ၌သာ မှီ၏။

ဆင်းရဲ၏ဟု ဆိုရသော ဒုက္ခအချက်သည် ဒုတိယအရူဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော ပညာအသိထဲ၌သာ ကိုနိုး၏။

ဒါ့ကြောင့် အရှင်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်ထဲမှ လက္ခဏာသဘော ကိုတော့ အကြောင်းဟူ၍ ခေါ်ရပြန်၏။

ဒုတိယ အရူဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော ပညာအသိထဲမှ ဒုက္ခကိုတော့ အကျိုးဟုခေါ်ရခြင်းကြောင့် လက္ခဏာဟုဆိုရသော အကြောင်း ကတခြား၊ ဒုက္ခဟုဆိုရသော အကျိုးကတခြား။

လက္ခဏာလို့ဆိုရသော အကြောင်းတို့သည် ဒုက္ခလို့ဆိုရ သည့် အကျိုးမဟုတ်ပေ။ ဒုက္ခလို့ဆိုရသော အကျိုးသည်လည်း လက္ခဏာလို့ဆိုရသည့် အကြောင်းမဟုတ်ပေ။

သို့သော် လက္ခဏာလို့ဆိုတဲ့ အကြောင်းကြောင့်သာလျှင် ဒုက္ခလို့ဆိုတဲ့ အကျိုးဖြစ်လာရပါကလားလို့ အကြောင်းလက္ခ ဏာနှင့် အကျိုးဒုက္ခကို ဒုတိယ တဖန် ပိုင်းခြားပြီး မြင်မှုကို တော့ ဒုက္ခလက္ခဏာ နှုပဿနာဉာဏ်အစစ် ဖြစ်သည်ဟု ခေါ်ဆို ရ၏။

ဤကဲ့သို့ ဆင်းရဲစရာတွေပါကလား၊ မမြဲမှုတွေပါကလားဟု အောက်မေ့စရာဖြစ်သည့် အရှင်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တို့၏ ဖြစ်မှု တည်မှု ပျက်မှုတွေရဲ့ အကြားမှ ရွှေ့လျော့ပြောင်းလဲမှုတွေကို သိမ်းကြုံး၍ ထိုသဘောတို့သည် ငါ၏အလိုသို့ ဘာတခုမှလဲ မ လိုက်ပါကလား၊ ငါကဲ့သို့လို့ အားထုတ်၍နေသော ယောဂီ တိုင်းတို့၏ စရိုက်နှင့် ဘာတခုမှ မကိုက်ညီမှု၊ အစိုးမရသော အ ကျိုးသဘောမျှသာ ဖြစ်ပါတော့တကားဟု တတိယ အရူဉာဏ် နှင့်ယှဉ်သော ပညာအသိထဲမှ အောက်မေ့၍ လာပြန်၏။

ထိုတတိယ အရူဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော ပညာအသိထဲ၌ အစိုးမရ

ဟု ဆိုသော သဘောကိုတော့ အနတ္တဟု ခေါ်ဆိုရပြန်၏။ ဆင်းရဲစရာ မမြဲစရာဖြစ်သည့် အရှုခံဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တို့၏ ဖြစ်မှုတည်မှု ပျက်မှုတွေရဲ့ အကြားမှ ရှေ့လျှောပြောင်းလဲမှုသဘောကိုတော့ လက္ခဏာဟု ခေါ်ဆိုရခြင်းကြောင့် ထိုလက္ခဏာဟု ဆိုရသော သဘောတို့သည် အရှုခံဖြစ်သော ရုပ်နာမ်ထဲ၌သာ မှီ၏။

အစိုးမရဟု ဆိုရသော သဘောတို့သည် တတိယ အရူဉာဏ် နှင့်ယှဉ်သော ပညာအသိထဲ၌သာ ကိန်း၏။

ဒါကြောင့် အရှုခံဖြစ်သော ရုပ်နာမ်ထဲမှ လက္ခဏာသဘောကိုတော့ အကြောင်းဟူ၍ ခေါ်ဆိုရပြန်၏။ တတိယ အရူဉာဏ်နှင့် ယှဉ်သော ပညာအသိထဲ၌ အစိုးမရမှုကိုတော့ အကျိုးဟု ခေါ်ရခြင်းကြောင့် လက္ခဏာဟု ဆိုရသော အကြောင်းကတခြား၊ အနတ္တလို့ ဆိုရသော အကျိုးကတခြား။

လက္ခဏာလို့ ဆိုရသော အကြောင်းတို့သည်လည်း အနတ္တလို့ ဆိုရသည့် အကျိုးမဟုတ်ပေ။ အနတ္တလို့ ဆိုရသော အကျိုးတို့သည်လည်း လက္ခဏာလို့ ဆိုရသည့် အကြောင်း မဟုတ်ပေ။

သို့သော် အော်....လက္ခဏာလို့ ဆိုတဲ့ အကြောင်းကြောင့် သာလျှင် အနိစ္စလို့ ဆိုတဲ့အကျိုး ဖြစ်လာရပါကလား။

အနိစ္စလို့ ဆိုတဲ့ အကြောင်းကြောင့်သာလျှင် ဒုက္ခလို့ ဆိုတဲ့ အကျိုး ဖြစ်လာရပါကလား။

ထိုအနိစ္စနှင့် ဒုက္ခလို့ ဆိုတဲ့ အကြောင်းကြောင့်သာလျှင် အနတ္တလို့ ဆိုတဲ့ အကျိုး ဖြစ်လာရပါကလားဟု ထိုသမုတ်၍

သမုတ်၍ထားသော ပညတ်တွေ မရှိပါဘဲ အကြောင်းသဘော သက်သက်နှင့်တကွ အကျိုးသဘောသက်သက်တို့၏ မပြတ်ဒလ စပ် ဆက်စပ်နေသည်ကိုပင် ပိုင်းခြားကန့်သတ်ပြီး တတိယ အရ ဉာဏ်နှင့်မြင်၍ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်းပြီး သိရမှုကိုပင် ထိုအမြင် ထိုအသိမျိုးကိုမူ အနတ္တလက္ခဏာ နှုပဿနာဉာဏ်အစစ် ဖြစ်သည် ဟု ခေါ်ဆိုရ၏။

ထိုကဲ့သို့ ပြဆိုခဲ့ပြီးသည့် ခြောက်ပေါက်- ခြောက်တံခါးတို့၏ အပေါ်၌ မှီ၍နေသော သဘာဝရုပ်နာမ်တွေကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အ နံတ္တ ဟု ထင်မြင်အောင် မလစ်လပ်သော သတိဖြင့် ထာဝစဉ် ပွားများကြိုးကုတ် အားထုတ်နေဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတို့မှသာလျှင် လက္ခဏာဉာဏ် ထင်မြင်၍နေသည့် ဝိဇ္ဇာပညာရှိသော စူဠသော တာပန် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးအစစ် ဖြစ်၏။

ဤသို့လျှင် ထိုလက္ခဏာဉာဏ်တွေနှင့် ထိုရုပ် ထိုနာမ်တွေကို ကြိမ်ဖန်များစွာ မလစ်လပ်စေဘဲ၊ ဆက်လက်၍ ပွားများအား ထုတ်ပြီး နေခဲ့ပါလျှင် နေ့-ည-ရက်-လ အတွင်းမှာပင် ထိုရုပ် နာမ်တို့၏ ဖြစ်ပျက်ခြင်းမကင်း ပြုပြင်၍နေသည့် သင်္ခါရနယ်အ တွင်းမှ ထွက်ပေါက်ကိုမြင်သော အထွဋ်အထိပ်ဖြစ်သည့် ဝိပဿ နာ ပညာအသိက တသံသရာလုံးမှ ယခုဘဝအထိ ကပ်ညှိပြီး ကိန်း၍နေသော ကိလေသာဟူသမျှတို့ကို တကြိမ်မျှသာ ပယ် သတ်လိုက်ခြင်းကြောင့် ပြုပြင်လို့ မဖြစ်သော အသင်္ခတသဘော သို့ ဆိုက်ရောက်ပြီး မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်သို့ ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ တွေ့ ရ မြင်ရ သိရသည့် သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဟူ၍ အသမုတ်ခံရ မည်ဖြစ်၏။

ဒါကြောင့် ယခုအခါ တရားရှာ၍ နေကြကုန်သော အို....
ဒကာ ဒကာမ အပေါင်းတို့.... ယခုအချိန်အခါကြီး သည်ကားဆို
ခဲ့ပါလျှင် သုံးလောကထွဋ်ထား သဗ္ဗညုတ ရွှေဥာဏ်တော်ကို
ရတဲ့ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏ သာသ
နာတော်အတွင်းပေတည်း။

ထိုသာသနာတော်ကြီး၏ အတွင်း၌ မှန်ကန်တိကျသော အ
လုပ်နှင့် ပွားများအားထုတ်၍ နေကြပါက ယခုတဘဝတည်းနှင့်
သောတာပန်ကြီးတွေ သကဒါဂါမ်ကြီးတွေ အနာဂါမ်ကြီးတွေ
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ ဖြစ်ကြရမည်ဟု ဆိုတာကို ယုံယုံကြည်
ကြည် စေတနာစိတ်ထား ဖြူစင်စွာဖြင့် ဤသာသနာတော်မြတ်
ကြီးနှင့် တွေ့ကြုံရသော အကျိုးရှိ အဖိုးတန် အမျိုးမှန်သည့် ဤ
လူ့ဘဝ၌ မအိုခင် မနာခင် မသေခင်မှပင် ဆရာကောင်းကို
တွေ့ဆောင်ရှာပြီး ထိုဆရာကောင်းတို့၏ နိဿျည်းအတိုင်း ပွား
များကြိုးကုတ် အားထုတ်ကြစေရန် သတိပေး၍ တိုက်တွန်း နှိုး
ဆော်လိုက်ရပါပေ၏။

သို့အတွက်ကြောင့် ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ မည်သည့်
အယူဝါဒတွေကိုယူပြီး ဝိပဿနာအလုပ်ပါဘဲဟူ၍ အားထုတ်ကြ
သော်လည်း ရေးသားပြသခဲ့သော ဗုဒ္ဓ၏အလိုတော်ကျဖြစ်သည့်
ဓါတုပရိစ္ဆေဒ၊ ရူပပရိစ္ဆေဒ၊ နာမပရိစ္ဆေဒ ဥာဏ်တို့ကို အမှန်
ရ၍ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အလုပ်နှင့် အားထုတ်ကြမှသာလျှင် နိဗ္ဗာန် မဂ်
ဖိုလ် အလို့ငှါ ရောက်နိုင်သည့် တခုတည်းသော တရားလမ်း
ကြောင်းကြီး ဖြစ်ကြပေလိမ့်မည်။

ကျမ်းပြီးနိဂုံး

မိုးညိုမြို့ကြီး -- မျှိုထီးပုံနေ၍၊
 ဖားရာဇာတိ -- ကဝိမဟော်၊
 ဝိပဿနာစခန်း -- ကျင့်လမ်းကိုဖေ၊
 ထေးမယုက် -- လေးမဂ်လေးဖိုလ်ပေ၊
 ကိုယ်တိုင်အားထုတ် -- အဟုတ်ထင်ပေ၊
 ခန္ဓာဥာဏ်တွေ -- မှန်သရွေ့နေ၍၊
 အပိုမသွင်း -- လိုရင်းကိုဖေ၊
 သဘောမျှ -- ဟောပြုမြတ်မဟော်။
 မိုးညိုဇာတိ -- ကဝိအမော်၊
 တပည့်အပေါင်း -- ခညောင်းပူဇော်၊
 မဂ်ဖိုလ်ယူသုံး -- ဥာဏ်ဆုံးကိုမျှော်၊
 ပြောမပျက် -- ဟောချက်တွေကကျော်။
 မိုးညိုဆိုတိုင်း -- အံ့မှိုင်းကာကျော်၊
 ဒေသနာမိုး -- သွန်းဖြိုးရှာသော်၊
 ကမ္ဘာပေါ်တွင်း -- ထန်ပြင်းသနွေ၊
 စိုးမကြောက် -- ချိုးသောက်တူပျော်ပျော်။
 တပည့်အများ -- ငဲ့ညားကာမျှော်၊
 မဂ်ဖိုလ်ရကြောင်း -- လမ်းကောင်းကိုဖေ၊
 တရားစည်ကြီး -- ရိုက်တီးကာဆော်၊
 ခေတ်မဆုံး -- ထစ်ချုန်းရှာပြီနော်။
 ထစ်ချုန်းရှာလို့ -- ငါတို့တူပျော်၊

တလုံးတပေါက် -- ချိုးသောက်ဘို့မျှော်၊
တိုးလို့ချိုးစို့ -- မိုးညို့ထံတော်၊
သင့်အရေး -- ခွင့်ပေးလက်ယပ်ခေါ်။
မြန်မာသက္ကရာဇ် -- တွက်စစ်ပါသော်၊
တစ်သုံးသုံးနှင့် -- နှစ်သင်္ချာဖေ၊
တော်သလင်းလ -- ခါသမယတင်ခေါ်၊
ဆင်းမင်းနေ့ -- ပြီးပေ့ဤကျမ်းနှော်။

ပြီးပြီ။

ယောဂီ ဦးသန့်၏

အကြောင်းပြ စကား

မွေ့မိတ်ဆွေအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့များ။

အဖတုရားကြီးက သစ္စာမသိသူများသည် ဘုရားရှင်သာသနာ
တော်မြတ်ကြီးနှင့် ကြုံတွေ့ရသည်ဟု မဆိုသာ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်
ဉာဏ်ရဘို့ဝေးစွာ လူဖြစ်ရကျိုးသည်ပင်လျှင် နပ်သည်ဟုမဆိုသာ
ချေ။ ဒါ့ကြောင့် သစ္စာသိဘို့ရာက ဤကျမ်းမဟာတွင် ပါရှိ
အပ်သော ရုပ် နာမ် ဓမ္မသင်္ခါရတို့ကို မြင်အောင် ကွက်ကွက်
ကွင်းကွင်း ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာနှင့် မြန်မာတို့ အသုံးအနှုံး
အက္ခရာစာလုံးသက်သက်ဖြင့် ရေးသားညွှန်ပြထားသော တရား
ဓမ္မ အစုစု အရှုခံနှင့် အရှုဉာဏ်များတို့ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ အပန့်
တကုတ် ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်မှသာလျှင် “စတုသစ္စာ ဝိနိမုတ္တော
ဓမ္မောနာမနတ္ထိ” ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ ဤသစ္စာတရားများကို

ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်နိုင်လိမ့်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း ကောင်း
မြတ်သော စိတ်ထားနှင့် ရေးသားတိုက်တွန်းလိုက်ရပါကြောင်း။

ဒို့...ယောဂီအပေါင်း သူတော်ကောင်းဘို့- သိန်းတရာမျှ
လောက်သော လူထုအတွင်းမှ တသိန်းမျှသော ထိပ်ဆံ့မဆု
ပေါက်ဂဏန်း ရကာမျှနှင့် သေလူမဆုံး ဝမ်းပန်းတသာ ရှိနေရ
သည်ထက် အဆပေါင်း ကုဋေကုဋာမျှမက ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ
ချီးကျူးထောပနာပြုစရာကား မရေနိုင် မတုက်နိုင်သော ဝေဏ
ယုသတ္တဝါအနန္တတို့အထဲမှ ကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့ မနုတ္တဿလူ့ဘဝတွင်
ဤနိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားကောင်း တရားမြတ် တရားစစ်
တရားမှန်များကို ကြိုးစား အားထုတ်နေနိုင်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ
လူမျိုးစစ်စစ် ဖြစ်ရခြင်းက ထိုအဆပေါင်း မရေနိုင် မတုက်နိုင်
အောင်ပင် ပို၍ဝမ်းသာမဆုံး တပြုံးပြုံး ရှိဘို့ရာ ကေန့်စင်စစ်
မဖြစ်ပါသလော၊ ထို့ကြောင့် ယနေ့အဘို့ ကျွန်ုပ်တို့၏ အား
ထားရာအစစ် ကေန့်ဖြစ်သော မိုးညိုဆရာသခင် ကျေးဇူးရှင်
ဖြစ်တော်မူသော အရှင်သူရိယ ဆရာတော် မထေရ်မြတ်သည်
ကိုယ်တိုင်းပေါက်တရား လက်ရှိထား၍ ရေးသားအပ်သော ဤ
ဓမ္မရာသအနတ္တကျမ်းမဟာကို အားထုတ်ကြည့်ပါက ကိလေသာ
အပေါင်းမှ စင်ကြယ်ရာ စင်ကြယ်ကြောင်း လမ်းကောင်းကြီး
စင်စစ်မဟုတ်ပါသလော၊ စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးဘမ်းတ ဘေး
ဘယာကို အေးဆေးပယ်ခွါ လွန်မြောက်ရာ ဟူ၍လည်း ဝန်မခံ
ပါသလော၊ အားလုံးကုန်သော ဒုက္ခဒေါမနဿ ညီညင်ဆင်းရဲ
အနဲနဲတို့မှ ကွာစဲချုပ်သိမ်း ငြိမ်းအေးဘွယ်ရာ တခုတည်းသော
လမ်းမကြီးပင် မဟုတ်ပါသလော၊ လေးပါးသော မဂ်ဖိုလ်တရား

တို့ကိုလည်း ကေန်စင်စေ ရောက်ရှိဘို့ရာ တခုတည်းသော လမ်း
မကြီးလည်း မဟုတ် မှန်ပါပေသလော အစရှိသည်ဖြင့် အို-နာ-
သေဘေး ဒုက္ခဆေးတို့မှ လွတ်မြောက်ရာအမှန်ပြည်နိဗ္ဗာန်သို့ ရရှိ
ဘို့ရာ ရည်စူး၍ဟောဖော်ညွှန်ပြ ဆိုဆုမ္မထားသည်များကို မ
တုတ်သော လုံ့လဝိရိယတို့နှင့်တကွ လွယ်သောအကျင့် လျင်
သောအသိဉာဏ် ပညာများဖြင့် ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်ကြပါ
စေခြင်းအကျိုးငှါ သပ္ပုရိသနွယ်ဝင် သူတော်စင် အများတို့
အား တိုက်တွန်းရေးသား နှိုးဆော်အပ်ပါသတည်း။ ကြိုးစား
အားထုတ်ကြပါကုန်လော့။

တာဝန်ခံတင်ဆက်သူ
ဦးသန့်
တာဝန်ခံအလှည့်ကျ
ယောဂီကြီး
ရန်ကုန်မြို့။
၃-၁၁-၇၀

ထို့ပြင်တဝ စာကြည့်ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်း
တို့များ၊ ယခုအခါ၌ “ဒါနကထာ၊ သီလကထာ၊ သတ္တကထာ၊
မဂ္ဂကထာ” ကာယသတိပဋ္ဌာန်၊ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်၊
ဝေဒနာသတိပဋ္ဌာန်၊ ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်၊ စိတ္တသတိ

ပဋ္ဌာန်၊ စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်၊ ဓမ္မာသတိပဋ္ဌာန်၊ ဓမ္မာ
 နုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် အစရှိသော မဟာသတိပဋ္ဌာန်တရား လေး
 ပါးတို့နှင့်တကွ အလွန်နက်နဲ ခက်ခဲလှစွာသော ဓမ္မအဆီအနှစ်
 တို့ကို ကိုယ်တိုင်းမှ ညစ်ထုတ်၍ အများဝေနေယျ သတ္တဝါတို့
 အား သနားဂရုဏာ ရှေ့ထား၍ ရေးသား ပေးသနားပါရန်
 ဆရာတော်ဘုရား မိုးညိုဘွားအား လျှောက်ထားတောင်းပန်
 အသနားခံဆဲရှိနေရာ ၎င်းစာအုပ်ကလေးကိုလည်း စတုတ္ထတွဲ
 အနေဖြင့် များမကြာမှီရက်အတွင်း ထွက်မြောက်နိုင်လိမ့်မည်ဟု
 မျှော်လင့်ရရာ ထိုဝိပဿနာဆိုင်ရာတရား ကျမ်းစာပဋ္ဌမတဲမှစ၍
 စတုတ္ထတွဲများကို ရန်ကုန်မြို့ ကျောက်ရေတွင်းရပ်ကွက် မြောက်
 ပိုင်း ဥက္ကလာပမြို့ မိုးညိုတရားပြဿရာ ကျောင်းဆောင်များ၌
 သော်၎င်း၊ ရန်ကုန်မြို့ ၉-မိုင် ပြည်လမ်း၊ အိမ်အမှတ် ၂၉(က)
 ရှမ်းစုရပ်၊ ဦးသန့်-ဒေါ်လှမေတို့ထံတွင်သော်၎င်း၊ ရန်ကုန်မြို့ မြေနီ
 ကုန်းရပ်၊ ပတ္တမြားရိပ်သာအနီး၊ ဒါန့်အိုးစက်ပိုင်ရှင် ဦးလှရွှေ
 တို့ထံနှင့် တရားပွဲကျင်းပရာ အထက် အောက် မြန်မာပြည် အ
 ရပ်ရပ်တွင်သော်၎င်း ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း သတင်းကောင်း
 ပါးလိုက်ပါသည်။

(ပုံ) ဦးသန့်
 ယောဂီကြီး။

ကမ္ဘာ့ ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်
 စာကြည့်တိုက်
 ကမ္ဘာဝေ။

စိန်ရတနာ စာပုံနှိပ်တိုက်တွင်

ပုံနှိပ်လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်လာလျှင်

လုပ်သား ပြည်သူများ သိသာစေရန်

ဝတ္ထုစာအုပ်အမျိုးမျိုး

ဘာသာရေးစာအုပ်အမျိုးမျိုး

အားကစားစာအုပ်အမျိုးမျိုး

စာနယ်ဇင်းအမျိုးမျိုး

ဘိတ်စာအုပ်အမျိုးမျိုး

မျက်နှာဖုံးရောင်စုံ အမျိုးမျိုး

စားရင်းဇယားပုံစံအမျိုးမျိုး

ဖြတ်ပိုင်းစာအုပ်အမျိုးမျိုး

လက်ကမ်းကြောငြာအမျိုးမျိုး တို့ကို

မြန်ကောင်းသက်သာစွာဖြင့် တာဝန်ယူ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်
ပေးနေပါသည်။

အမြန်ဆက်သွယ်ပါ။

စိန်ရတနာ စာပုံနှိပ်တိုက်

၃၁၅၊ ကျိုက္ကဆံလမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကုန်။

(ဖုံး- ၅၀၄၄၅)

သ တိ

သံသရာဝဋ်ဒုက္ခမှ ကင်းလွတ်လိုကြောင်း ဓမ္မညာတိ
သုတေသ်ကောင်းအပေါင်းတို့ လာရောက် တရားအားထုတ်နိုင်ပါ
ရန် မိုးညိုမဟာဓမ္မာရုံမှစားသောက်နေထိုင်ခြင်း ရေ မီး စုံလင်စွာ
ဖြင့် ဆီးကြိုလျက်ပါ။ ။

ယောဂီများအဖွဲ့ချုပ်
မိုးညိုကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာကြီး
ကျောက်ရေတွင်း ဥက္ကဋ္ဌာပ
(မြောက်ပိုင်း)ရန်ကုန်။